Published and distributed under permit (No. 556) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y. — By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Največji slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . . $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
-: in the United States:-
Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. Telephone: CORTLANDT 4687.

NO. 173. — ŠTEV. 173. NEW YORK, THURSDAY, JULY 25, 1918. — ČETRTEK, 25. JULIJA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

OFICIJELNA POROČILA

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 24. julija. — Med Ourcq in Marne smo nadaljevali s svojimi napadi na zelo uspešen način preko celega dneva. Na svojem levem krilu držimo Armant eres in Chatelet gozd, preko katerega smo napredovali do Brecy, kateri kraj smo zasedli.

V francosko-ameriškem središču so izvedle francosko-ameriške čete napredovanje, ki je znašalo na gotovih točkah tri kilometre.

Obupni boji so se vršili v okraju Epiedes in Trugny-Epiedes, kateri kraj so Nemci včeraj zopet zavzeli, a le za nekaj časa, kajti takoj nato so se Amerikanci zopet polastili kraja. Severno od teh ovih vasi smo ponesli svojo črto naprej preko Courpoil.

Na našem desnem krilu smo napredovali v gozdu Fere. Nadalje proti iztoku smo razširili svoje mostno pročelje pri Treloup ter zavzeli južni vogal Ris gozda.

V tem sektorju smo zajeli pet topov, nekako petdeset strojnih pušk ter precej drugega vojnega materijala.

Med Marne in Rheims so se vršile od časa do časa artilerijske akcije.

Tekom včerajšnih bojev, v katerih so zavzele naše čete Bois de Rheims, smo ujeli par sto Nemcev.

Severno od Montdidier je znašalo skupno število jetnikov, katere se je zajelo dne 23. julija, 1850 mož, med katerimi so se nahajali štiri bataljonski načelniki.

Zajeli smo tudi štiri topove, 45 zakopnih možnarjev ter 300 strojnih pušk.

Tekom noči je bilo opaziti živahno artilerijske akcijo med Marne in Aisne ter v sektorju pri Rheims.

Ob devetih zvečer v pretekli noči so vprizorili Nemci protinaskok zapadno od Rheims, v okraju Vrigny. Francoske čete so zavrnile vse te naskoke ter vzdržale v vseh svojih pozicijah.

Z ostale fronte ni poročati nič česar posebnega.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 24. junija. — Med Soissons in Rheims je bilo tekom celega dneva precej mirno.

Delni napadi so se vršili južno od Ourcq ter južno-zapadno od Rheims.

Živahno artilerijsko akcijo je bila opaziti severno od Lys, v bližini Arras in Albert.

Na zapadnem bregu reke Avre so Francozi začasno napredovali do Avre tekom nekega krajevnega napada v bližini Mailly. Naši protinaskoki so zopet ustvarili prejšni položaj. Zavrnili smo na večer delne napade sovražnika, katere se je vprizorilo v bližini Mailly in severno od tega mesta.

Med Aisne in Marne je nadaljeval sovražnik včeraj zjutraj, potem ko je spravil na lice mesta nove rezerve, s svojimi napadi v masah. Armada generala Boehma je uspešno zavrnila ponovne napade sovražnika. Francozi in Amerikanci so imeli zopet velike izgube. —

Villemontoire se je sovražniku zopet vzelo iz rok. Slednji se je

(Nadaljevanje na 3. strani.)

Velik parnik potopljen

London, Anglija, 24. julija. — Po hudem boju med skupino nemških podmorskih čolnov in rušilci je bil v soboto blizu irskega obrežja potopljen veliki parnik White Star črte "Justicia". Boj je trajal 18 ur, dokler parnik ni bil potopljen.

Izstreljenih je bilo najmanj 16 torpedov, od katerih so trije zadeli ladjo. Dva sta se razletela, ko so ju zadeli streli s parnika. Vsi drugi pa so zgrešili cilj. Od petka ponoči, ko je prvi torpedo zadel "Justicijo" pa do desetih dopoldan v soboto so spremljajoči rušilci križarili in metali bombe ter iskali skritega sovražnika. Topovi s parnika so prisilili vsak podmorski čoln, da se je potopil, kakorhitro se je prikazal.

Tekom boja se je topničarju na parniku posrečilo zadeti torpedo pri njegovem potu in ga razstrelliti; drugemu pa je s strelom premenil pot in s tem preprečil, da torpedo ni zadel ladje.

Število podmorskih čolnov, ki so napadli "Justicijo" se ceni od šest do osem. Trdovratno so prižali na svojo žrtev in jih rušilci ki so neprestano križarili okoli ladje, niso mogli pregnati. Rušilci so tudi neprestano streljali s topovi in metali bombe.

Zgodilo se je prvič, da se je spopadel škadron rušilcev s flotilo podmorskih čolnov.

Kakor pripovedujejo preživeli se je pričel napad v petek pozno ponoči. Oddanih je bilo več torpedov, toda so zgrešili svoj cilj. Proti jutru je bil napad pri mogočnem vremenu obnovljen.

Po kratkih poročilih, ki so na razpolago, je bil to najzanimivejši boj na morju v zgodovini.

"Justicija" je v petek ponoči ravno prišla tako daleč, da se ni več videla zemlja, ko je prišel napad. Dva torpeda sta šla slepo ladje. Tretji torpedo je zadel ladjo v sredini v strojnico, kjer je nastala strahovita razstrelba, ki je ubila vse strojnike. Torpedo je zadel ladjo nad vodno površino in kapitan je računal, da se ladja več ur ne bo potopila. Takoj so pričeli posadko spravljati z ladje.

Potom brezžičnega brzojava so v ta namen poklicali en vlačilni čoln, ko sta bila izstreljena še dva torpeda, ki pa sta zgrešila cilj in šla med parnikom in vlačilnim čolnom. V petek ponoči se je še večkrat poskušalo potopiti veliki parnik, toda brez uspeha.

Konečni poskus je bil izveden v soboto zjutraj ob osmih, ko sta dva torpeda zadela. Eden je zopet zadel v sredini, drugi pa na prvem koncu. Tedaj je bil parnik že privezan na vlačilni čoln, ki ga je vlekel proti obrežju. Ob dveh popoldne so spremljajoče ladje sprejele posadko, nakar se je parnik potopil. Noben potnik ni izgubil življenja, pač pa je bilo ubitih 11 mož posadke.

Danes popoldne se je izkrcalo 4 tisoč mož posadke, toda le malo so smeli povedati o boju na morju.

Washington, D. C., 24. julija. V tukajšnjih oficijelnih krogih se priznava, da je izguba 'Justicije' velik udarec. Izgubo je potrdil v svojem poročilu na mornariški department admiral Sims. To je že tretji angleški transport, ki je bil potopljen ta teden. 'Carpathia' je bila v sredo potopljena ob irski obali, torek pa "Barunga".

Mornariški častniki domnevajo da zasledujejo nemški podmorski čolni novo taktiko, kajti napadli so v večji skupini ter daleč od obrežja v namenu, da zasačijo ladjo, ko so jo spremljevalne ladje zapustile.

Dognano dejstvo je, da je operiralo obenem več podmorskih čolnov. Domneva se, da je spremstvo zapustilo "Justicijo", ko se je stemnilo in prepustili so jo, da se je zanašala na svojo hitrost in na mreže proti podmorskim čolnom Take mreže so že mnogokrat rešile ladjo, toda angleška admiraliteta ni računala na to, da se bo morala "Justicia" bojevati proti celi skupini podmorskih čolnov. Do zdaj so pri enem napadu Nemci redkokdaj porabili več kot dva podmorska čolna proti eni ladji posebno proti transportu, ki se je vračal prazen domov.

"Justicia" je najbrže povzročila podmorskim čolnom veliko izgubo, dasi se drži o tem največjo tajnost. Značilno je, da angleški cenzor ne odda prej poročila, dokler ga prej ne javi nemški brezžični urad.

"Justicia" je bila četrta največja ladja na svetu in je imela 33 tisoč ton prostornine. Druge večje ladje so: "Aquitania", "Olympic" in "Imperator", ki se nahaja v Hamburgu.

NEMCEM IZTRGANO OZEMLJE V BITKI PRI MARNE.

Hrabri vojaki

Amerikanci se drže indijanske taktike. — Boji za Epieds. — Tudi amer. konjenica je posegla v boj.

Z ameriško armado v Franciji 24. julija. — V včerajšnjih bojih okoli Epieds, severno od Chateau Thierry, kjer so bili vdeleženi tudi Amerikanci, se je ponajveč streljalo s strojnimi puškami in vsaki je že skoro porušena do tal, je trikrat premenila svojega gospodarja. Amerikanci so proti jutru pričeli z napadom in bitka je nastala takoj, kakor nazivljejo Amerikanci, indijanski boj.

S strojnimi puškami, skritimi za skalami in drevjem — pokrajina, v kateri se vrše boji, je izvanredno poraščena — se zanašajo samo na svojo vojaško inicijativo in na natančno streljanje ter gredo proti svojemu cilju. Amerikanci so za ta način bojev zelo sposobni vsled svojega značaja in vežbe.

Vznemirjati sovražnika, kolikor mogoče otežiti njegovo umikanje dis organizirati njegov transport, je glavna ideja v vseh sedanjih operacijah. Do zdaj se je sovražnik umikal v lepem redu.

Dva Amerikanca sta včeraj spremljala nemška ujetnika z zaplenjeno strojno puško. Šli so že precejšnjo razdaljo, ko sta Amerikanca uvidela, da za nju ni posebno častno, ako pustita Nemcu posiati puško. Nemca sta se vdala ker sta videla potrebo in družba je šla naprej. Nato pa se je Nemcem ameriški tovor v solncu zdel pretežak, a to ni nič pomagalo ker so naložili Nemcem še en nov tovor. Ko so videli Amerikanci dva mrtva Nemca ob cesti, so se vstavili ter prisilil svoje jetnike da pokopljejo padla tovariša.

Ob celi črti severno od Chateau Thierry so francosko-ameriške čete pognale Nemce iz gozda Chatelet. Na enem kraju operacij so vporabljali tudi lahko ameriško konjenico.

Pogajanja glede jetnikov.

Bern, Švica, 23. julija. — Pogajanja med ameriškimi in nemškimi delegati glede izmenjave in postopanja z ujetniki se bodo pričela v avgustu v Bernu.

Washington, D. C., 23. julija. — Koferenca se bo vršila koncem avgusta v Bernu. Osebna listina ameriške komisije je že skoro izvršena in bo v kratkem objavljena. —

2 miljona Amerikancev

V jeseni bo imel general Foch 2 miljona Amerikancev. — Vojni tajnik Baker je naznanil, da bodo mnoge premembe pri draftu.

Washington, D. C., 24. julija. — Zdaj je gotova stvar, da bo general Foch pred zaključkom sedanje dobe vojnih operacij imel pod svojim vrhovnim poveljstvom 2 miljona ameriških vojakov. Vojni tajnik Baker je danes objavil, da se bodo morali dovoliti veliki prispevki za armado, da se bodo izdale nove odredbe glede starosti moštva, da se mobilizacija armade poveča itd.

Sedaj še ni objavil podrobnosti svojega načrta, toda lahko se domneva, da namerava poklicati pod orožje kakih 5 miljonov mož o čemur se je že razpravljalo v kongresu.

S 225 tisoči Amerikancev, ki so dejansko zapleteni v boj je general Foch mogel zavrniti sovražnika in je mahoma premenil ves sedanji vojni položaj.

Dasiravno je v Franciji in na potu na morju skupno s četami ki se nahajajo v ognju, nad en miljon Amerikancev, je vendar po mnenju izvedencev potrebno, da je pripravljena vsa ameriška sila da skupno z drugimi zavezniki potisnejo sovražnika nazaj na celi fronti in da nadaljujejo s prodiranjem, ki bo končano samo z zmago. Zaradi tega se v vojnem uradu v Washingtonu z mrzlično naglico izdelujejo načrti, da se pospeši in poveča ameriški vojaški program.

Kar se tiče prihodnje ameriške vdeležbe v bodočih operacijah, je že general March razložil pred kongresom in rekel, da se sme pričakovati da se bodo še letos pričele ofenzivne operacije v velikem obsegu proti sovražniku. Iz tega splošnega načrta se sme sklepati na nove načrte vojnega urada, ki jih pripravlja za pomladno kampanjo prihodnjega leta.

Že zdaj je v taboriščih več vojaštva kot pa se ga more prepeljati preko morja, predno bo mraz vstavil bojevanje, dasiravno je bilo v zadnjih petih tednih poslanih v Francijo pol miljona mož.

Pri zadnji svoji izjavi vojni tajnik Baker ni hotel ničesar pojasniti glede starostne izpremembe pri draftu in rekel samo, da se zadva še proučava. Rekel je da se mora dobiti skrajno število vojaštva na tak način, da ne bodo prizadete ekonomske zadeve dežele.

Njekje v Angliji, 24. julija. — Danes se že more reči, da bodo v juliju zapostavljeni vsi rekordi glede števila poslanih ameriških čet v Evropo. Vojki stalno prihajajo v velikem številu navzlic delovanju nemških podmorskih čolnov. V enem dnevu je bilo na morju več kot 100 tisoč mož in vsi so srečno prišli na evropska tla.

Pred nedavnim časom so bili prevedene skozi ozko pot podmorskih čolnov ladje s 33 tisoč Amerikanci in vedelo se je, da v tem okrožju operirajo podmorski čolni. Rušilci in zasledovalci pa so bil tako uspešni, da ni bil poskušen niti en napad.

Ameriški lovilci podmorskih čolnov ,o katerih se je še pred kratkim trdilo, da se morejo rabiti samo za poskuse, so si zadnje case stekli mnogo zaslug in so se izkazali za izborne spremljevalce in poizvedovalce. Veliko število teh zasledovalcev operira iz različnih baz in podtajnik v ameriškem uradu Franklin D. Roosevelt upa, da bo mogel nadzorovati njihovo delo predno bo odpotoval iz Anglije.

Ameriški letalci so danes prevzeli od Angležev zelo važno bazo ob morju, od koder bodo stražili veliko morsko površino. Do zdaj so ameriški avijatiki patrolirali skupno z angleškimi tovariši, zdaj pa je to prvikrat, da je postala to prva čisto ameriška postaja v Angliji.

Ko so Amerikanci prevzeli to postajo, se je vršila formalna slavnost. Ameriški aeroplani so se postavili v vrsto, ameriški in angleški letalci so se postavili v "pozor!", ko je bila razvita ameriška zastava.

Turška bo plačala.

Washington, D. C., 23. julija. — Švedska vlada, potom katere so Združene države zahtevale pojasnila glede postopanja turške vojske v Tabrizu, je danes obvestila državni department, da bo turška vlada storila svojo dolžnost, kar se tiče zapleuitve ameriškega konzulata in ropanja ameriške misijonske bolnišnice v Tabrizu. Otomanska vlada še vedno zadevo preiskuje, kar je združeno z velikimi težkočami, ker je kralj oddaljen in je slaba brzojavna zveza. —

Blokiranje Zeebrugge.

Amsterdam, Nizozemsko, 23. julija. — Kakor poroča Telegraaf, so zavezniški letalci zopet poškodovali nemške poprave pomola v Zeebrugge. V pristanišču sta bila potopljena dva torpedna čolna in kanal ostane še dalje zaprt.

Ukrajinska in Rumunska.

Amsterdam, Nizozemsko, 23. julija. — Ukrajinski zunanji minister je poslal v začasno rumunsko prestolico Jassy posebnega sela s poročilom, ki naznanja, da ukrajinska vlada želi obnoviti diplomatične odnošaje z Rumunsko ter obenem naznanja, da je bil imenovan konzul za Kišenev. Rumunski listi si razlagajo to na ta način, da Ukrajina s tem dejanjem oodbruje zedinjenje Besarabije z Rumunsko.

Fochova strategija

Washingtonski vojaški izvedenci slave Fochovo strategijo. Nemci se bodo vstavili ob Vesli.

Washington, D. C., 24. julija. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki so vsi navdušeni, ker je dospelo sem poročilo, da so zavzeli francoske čete Oulchy-deChateau. Ta stvar je bila pa za hip pozabljena, ko so dospela poročila da so Francozi uničili nemške čete severozapadno od Montdidier ter napredovali za dve milji.

Nek ugleden francoski častnik je rekel:

— Sedaj mora biti vsakemu jasno, da ima vrhovni poveljnik zavezniških čet, general Foch, premoč. Zelo zanimivo vprašanje je, kje bo udaril.

Nemški poveljniki imajo polne roke dela, prizadevajoč si zavstaviti zavezniško napredovanje preko Marne. Ako sedaj začne general Foch napadati na različnih mestih ter z vso silo prodirati, bo nemška armada kmalo postala demoralizirana, negotova in upehana.

Tukajšnji vojaški atašeji so prepričani, da ne bo ostal Nemcem noben kos ozemlja južno od reke Vesle.

Z zavzetjem Oulchy ter bližnjih višin pa kontrolirajo zavezniki edino železnico, ki teče severno od Vesle.

V slučaju, da bi hoteli Nemci izprazniti ta sektor, bi se lahko posluževali tudi nekaterih manjših železnic.

Nek ameriški častnik, ki se je pred kratkim vrnil s fronte, je rekel:

— Nemcem ne kaže sedaj ničesar drugega kot stopiti v defenzivo. Z drugimi besedami rečeno, oni se morajo pripraviti in dobro premisliti, na kateri točki bodo udarili zavezniki nanje. — Vojna se nahaja sedaj v svojem najhujšem stanju.

Nemci se bodo umaknili še bolj proti severu, dočim jim bodo zavezniki trdovratno sledili.

Ko je pročital vojni tajnik Baker zadnja poročila, je rekel:

— Situacija je v splošnem dobra. Napredovanje glede napadov je zadovoljivo.

Nemški poslanik za Rusijo

Dr. Helferich je imenovan za nemškega poslanika v Moskvi. — Stražila ga bosta 2 bataljona vojakov.

London, Anglija, 24. julija. — Kakor pravi Reuterjevo poročilo iz Amsterdama, je bil bivši nemški podkancler dr. Karl Helferich imenovan za nemškega poslanika v Rusiji.

Neko poročilo iz Amsterdama pravi, da bo poslanik vzel iz Nemčije s seboj dva bataljona nemških vojakov, ki bodo stražili nemško poslaništvo v Moskvi.

Do 19. julija so dali boljševiki ustreliti več kot 200 socijalnih revolucijonarjev levice zaradi vdeležbe pri umor unemškega poslanika grofa Mirbacha in pri protirevoluciji. Tako je sporočil zunanji minister Čičerin nemškemu zastopniku.

Med ustrelejnimi se nahaja tudi Aleksandrovič, ki je vodil zaroto proti grofu Mirbachu. Poleg tega pa je zaprtih nad sto oseb.

Kakor pravi neko poročilo iz Moskve, se je pričela splošna mobilizacija ruske armade 7. julija.

T. Roosevelt ml. je ranjen.

Pariz, Francija, 23. julija. — Major Theodore Roosevelt ml. je bil v petek lahko ranjen, ko je vodil napad na postojanko strojnih pušk pri Poisy, jugozapadno od Soissons. Zadela ga je kroglja strojne puške v levo koleno.

Slaba špekulacija

Nemčija ne dobi iz Ukrajine onega, kar je pričakovala. — Politična situacija je zelo zapletena. — Predsednik Wilson ima vse natančne informacije. — 48 miljonov akrov zemlje. — Zaplenitev.

Washington, D. C., 24. julija. Vlada Združenih držav je dobila zelo zaupne informacije glede Nemčije in Rusije. Iz teh informacij je razvidno, da je Nemčija zelo razočarana, ker ni dobila iz Ukrajine onega, kar je pričakovala.

Politična situacija je v splošnem zelo zapletena. Obstoji namreč dejstvo, da se je v Ukrajini nemški vpliv zvezal z narodno stranko, ki je oster nasprotnik boljševikov. V ostali Rusiji, izvzemši Finsko, simpatizira nemški vpliv z boljševiki. Na Finskem je zvezan s protisovjetnim gibanjem.

Večino vseh teh informacij so predložili predsedniku Wilsonu. Po njih bo uravnal svojo politiko da pomaga Rusiji.

Narodni liberalni voditelj v nemškem rajhstagu, dr. Stresemann je zahteval, naj pridejo uradniki iz Kijeva ter naj pojasnijo situacijo. Ukrajina namreč ni poslala onih živil, katera je obljubila.

Ameriški poizvedovalci poročajo, da ima sedaj Nemčija v Ukrajini 48 miljonov akrov zemlje. Tretina te zemlje proizvaja žito. Letina je določena približno na osem miljonov ton, od katerih uporabijo 45 odstotkov za domačo uporabo.

Pomisliti je treba, da večino te zemlje obdelujejo kmetje v malih vaseh, ki so precej oddaljene od železnic. Če je ukrajinski kmet bogat, je bogat vsled pšenice.

Zastopniki neke velike ameriške tvrdke pravijo, da je sedaj na razpolago samo 500 miljonov ton žita. Prevažati ga pa ne morejo, ker ni v redu transportacijski sistem.

Nemčija se je torej opekla. — Kljub velikim intrigam in velikanski propagandi ne more dobiti iz Ukrajine zadostno množino žita.

Nemčija je hotela napraviti iz Ukrajine takozvano "buffer" državo ter se je pri tem v prvi vrsti posluževala avstrijske propagande, da bi potom nje vstvarila narodnostno čustvovanje v Ukrajini. Ko je izbruhnila v Rusiji revolucija, so nacionalisti takoj organizirali narodno vlado oziroma narodno skupščino pod imenom Rada.

Kmetje so začeli zaplenjevati zemljo velikih posestnikov. Podpirali so jih ekstremni socijalisti, ki so imeli zveze z ruskimi boljševiki, ter nacionalisti, ki so videli v uničenju velikih posestev neke vrste razliko med svojo novo vlado in med starim ruskim režimom.

Nacionalisti so pa kmalo izprevideli, da kmetje nimajo narodne zavesti ter da se bodo združili z boljševiki, kateri bodo dobili kontrolo nad Rado. Boljševiki so jim svetovali, naj velikim posestnikom požgejo gradove in odvzamejo posestva. Ti so v veliki paniki pobegnili v Nemčijo. Slednjič so prišli do prepričanja, da bo Nemčija ločila Ukrajino od Rusije.

Toda v tem so se motili.

Nemcem je šlo edinole za tem da dobijo iz Ukrajine kolikor mogoče veliko žita in sicer zase.

Vsled tega so začeli takoj vračati posestva velikim posestnikom, da bi tako na lažji način dobili več hrane skupaj ter da bi jim prihajala v roko po najmodernejših metodah.

To politiko so spletli nacionalisti in Nemci.

Kmetje in posestniki nimajo narodne zavesti, pa kljub temu nasprotujejo nacionalistom.

"GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the (a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.50	Za celo leto za mesto New York	$5.00
Za pol leta	2.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.00	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnja bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St. New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Pravi Amerikanec

Kaj je pravi Amerikanec?

On je patriot, ne pa strankar.

On glasuje.

On ponosno in pošteno plačuje svoje davke.

On je informiran o vseh javnih vprašanjih.

On ne pozna plemenskih predsodkov. Njegova želja je, da imata zamorec in rmenokožec enake pravice in prilike kot jih ima on sam.

On sovraži militarizem, pa je pripravljen služiti v armadi in mornarici, če je njegova dežela v vojni.

Njegovo srce začne malo hitrejše utripati, če vidi zvezdnato zastavo.

On živi pod uplivom treh velikih duševnih velikanov:

— WASHINGTONA, FRANKLINA IN LINCOLNA.

On rešpektira žensko, vsako žensko.

Onvam gleda naravnost v oči in govori ono, kar misli.

On časti one, kateri delajo.

Govori počasi in misli malo več kot pove.

On ima svoj lasten humor, pa se bolj smeji s svojimi očmi kot pa z ustmi.

Vsaka štiri leta se enkrat razburi, namreč pri volitvah.

Ko so pa volitve končane, je zopet Amerikanec, in je z vso dušo za moža, kateri je izvoljen, ne glede na to, katera stranka ga je izvolila.

On ne pravi: — Jaz sem tako dober kot vsak drugi, — pač pa: — Vsak je tako dober, kot sem jaz.

On rad dela dobiček.

Pri tem želi, da bi tudi vsi, ki so krog njega, delali dobičke. — On se ne veseli svojega bogastva v sredini revščine.

On hoče imeti svojo lastno družino, svoje lastno podjetje, lasten dom in svoje lastno mnenje.

Njegovi stariši so bili morda Francozi, Italjani, Slovenci, Čehi ali Nemci, toda navzel se je drugega duha.

Preporodil se je in postal je — Amerikanec.

On je reformator, ne pa revolucionar.

Če se mu postave ne dopadejo, jih ne odpravi, ampak jih samo izpremeni.

On je najnovejši narod.

On je mladina človeštva.

On je zvest svoji družini, svojemu prijatelju, svoji deželi.

On noče da bi Združene države vladale svetu.

On želi da bi bile Združene države veliki brat celemu svetu.

—ooo—

Žalostna slika

Istrski poslanec dr. Matko Laginja je prečital v avstrijskem državnem zboru par pisem, ki so mu jih pisali ljudje njegovega okraja.

Župnik iz Sv. Lovreča Pazinatskega mu je pisal:

— Zadnji teden se je pripetilo nekaj nenavadnega v moji župniji. V sredo so navalile ženske na skladišča in premagale stražnike ki so stražili.. Zatem so vdrle v župnišče, ter zahtevale od mene, naj delim žnjimi hrano, ki jo še imam.

Kaj sem hotel storiti? — V župnišču ni bilo razen par kosov presušenega mesa ničesar. Ozrl sem se skozi okno in videl tam skupino živih okostnjakov.

Če takoj ne dobimo, **bomo lakote pomrli.** Sam ne vem, kam bi se obrnili za pomoč. Moja župnija je precej velika. Skoraj vsak človek je bolan. Vsak dan je več pogrebov.

Prosim vas še enkrat, da ne izgubljate časa. Obrnite se takoj na višje oblasti ter povejte, da mi prosimo in zahtevamo:

— Kruh, mir in povratek naših sinov in očetov. Takoj naj pridejo, da bo mogel že vsaj kdo zatisniti oči umirajočim.

Še drugi primer.

Župnik Baračić je pisal dr. Laginji sledeče pismo:

— Tukaj v Bačvi je družina sestoječa iz moža, žene in osmero malih otrok. Mož je že od začetka vojne v armadi, žena in otroci pa stradajo doma. Polja niso izorana, kajti družina je preslaba, da bi jih razorala. Zadnjo tri dni in tri noči je družina **samo enkrat jedla.**

In kaj so jedle reveži? Jedli so neke vrste posoljenih korenin katere dajejo prašičem, če jim ne morejo drugega dati...

Svoj govor, ki je napravil na vse zelo globok vtis, je zaključil dr. Laginja z besedami:

— Ta vojna se ni začela vsled tega, da bi monarhija kaznovala Srbijo. Nemci so začeli to vojno, da bi uničili visoko kulturen francoski narod in vse slovanske narode.

* * *

Čitatelji lahko iz tega izprevidijo, kako se godi našim v stari domovini.

Vzemimo, da so Slovenci kdaj simpatizirali z Avstrijo. V takih razmerah so morali izgubiti do nje vsako ljubezen in vsako spoštovanje. Vojna je bila zanje visoka šola, v kateri so se naučili marsi česa, posebno pa velike in neizpodbitne resnice, namreč, da Slovencem ni več življenja pod Avstrijo in da so pripravljeni biti večni dolžniki onemu, ki bi jim pomagal izpod avstrijskega jarma.

—ooo—

Nova vlada za Indijo

Angleškemu parlamentu se bo kmalu predložilo načrt ki pa še ni dovršen v vseh posameznostih, za omejeno samovlado v Indiji. Očeta tega novega vladnega načrta sta podkralj ter generalni governer Indije, baron Chelmsford ter minister za Indijo Montagu.

V glavnem je odgovoren za načrt mnister, kateremu so indijsko razmere dobro znane. Preživel je mesece na potovanjih in študijah po Indiji, posvetujoč se z domačimi vladarji. Predlogi, katere stavlja sedaj, so v glavnem posledica teh študij.

V sedanji vojni je pokazala Indija na odličen način svojo lojalnosti do Anglije in do stvari zaveznikov. Kmalu je postala središče najbolj aktivne nemške propagande, katero so širili Nemci, ki so prišli v deželo preko Perzije ter mohamedanci, ki so stali v službi Nemčije.

Na ta način se je Nemcem posrečilo povzročiti par krajevnih ustaj med domačimi četami ter nemire med mohamedanskimi prebivalci ob severo-zapadni meji.

Ustaje v garnizijskih mestih se je hitro zatrlo. Nemir na severni meji je bil prav posebno siten, ker je bilo treba dosti angleških čet, da so varovale domačine pred ustaškimi gorali.

Veliki cilj Nemčije, da se spravi na noge Afganistan in sicer proti Angliji, se je popolnoma izjalovil. Emir iz Afganistana je proglasil svojo lojalnost do Anglije ter je to izjavo še ponovil, ko je pričela Nemčija prodirati v Rusijo in Perzijo.

V poročilih iz Indije se glasi, da ni opaziti med domačini nemira, katerega so skušali zasejati takozvani indijski revolucijonarci v Evropi in Ameriki. Združene države so kmalu po pričetku vojne postale središče te revolucijonarne propagande. Potom vladne preiskave pa se je dokazalo, da večin teh ljudi dela za Nemčijo.

Neka sled je celo dovedla do tega, da se je pričelo dvomiti o lojalnosti indijskega pesnika Rabindranath Tagore, ki je predaval v tej deželi.

Umor dveh voditeljev tega gibanja ob priliki njih zaslišanja pred sodnijo je napravil konec javni delavnosti teh samozvanih revolucijonarcev v tej deželi. Izkazalo se je, da ti ljudje ne predstavljajo nobenega organiziranega elementa nezadovoljstva v Indiji in da je izmišljotina njih izjava, "da stoje za njimi milijoni Indijcev, ki trpe vsled slabe vlade in krivičnosti".

Že sama narava indijskega prebivalstva, njega razdelitev v številne verske in plemenske skupine, njega nevednost in vstrajanje pr starih šegah ter kastah, — vse to dela veliko narodno organizacijo nemogoče. Isti vzroki so tudi povzročili težkoče vladanja, ne le domačih princev, temveč tudi pri angleški vladi v Indiji.

V pojasnilo, katerega se daje v uvodu k novemu vladnemu načrtu, se glasi, da so deklaracije angleških in ameriških državnikov, tikajoče se liberaliziranja ciljev zaveznikov, "dale nove sile in življenjske moči vedno naraščajočim zahtevam med naprednim elementom v Indiji po samovladi".

Soglasno s predlaganim načrtom naj bi bila nova vlada sestavljena na naslednji način:

— Provincijalne zakonodaje naj bi bile sestavljene iz direktno izvoljenih poslancev;

— Podkraljevska zakonodaja za celo Indijo naj bi bila sestavljena iz dveh zbornic: zakonodajne zbornice za Indijo ter državnega sveta;

— Indijski tajni svet kojega člani naj bi bili imenovani od kralja;

— Svet princev.

Ta načrt naj bi bil dejanski le poskus. V desetih letih po sprejemu naj bi se imenovalo komisijo, ki naj bi premotrila politični položaj ter določila, kako nadaljno moč naj se da domači vladi. Nato pa naj bi slične komisije sledile v intervalih ne manj kot dvanajstih let. —

Na ta način upa Anglija določiti zmožnost domačina za aktivne in inteligentne volitve ter tudi njegovo zmožnost samovladanja.

Letalci in plini

Luigi Barzini, znani poročevalec milanskega "Corriera della Sera", piše s flanderske fronte:

— Največji znak zadnjih nemških protinapadov so bili sovražni aeroplani, ki so letaje v nevelikih višavah posnemali angleško taktiko.

Majhni oddelki, obstoječi iz štirih ali petih letal, so prihajali pred napadajočimi četami, vzdrževali ogenj minometalcev na obrambne črte in metali bombe iz višave 40 do 50 metrov. Uspeh je jako uboren z ozirom na nenavadno gibčnost letal, ki onemogoča gotovost strelov. Ali iz sovražnih povelj je posneti, da so bila letala postavljena na čelu napadajočih čet zlasti zato, da bi dvignila pogum, osvežila srčnost in razvnela srca k boju.

Še v nobeni dosedanji bitki niso delovala letala tako blizu tal. Neprestano megleno in deževno vreme ni dovolilo visokih poletov, ampak je sililo letalce letati nizko, da so bolje razločili za napad primerne predmete.

S tem pa ni še rečeno, da se ne bo ta sistem ponavljal tudi v prihodnjih bitkah in da se ne bo splošna in letalska delavnost v tej smeri dalje razvijala.

Oblačno nebo in megleno vreme paralizira popolnoma letalno službo, onemogočuje topničarsko kontrolo, pripomore pa k bravurnim napadom in k poizvedovalnim napadom na sovražne hangarje, letišča, železniške postaje skladišča hrane in streliva in na čete, ki so na maršu.

Napad izvrši samo en letalec, skrivajo se za meglo in oblake in se vrže le zdajpazdaj, nenadejano in nepričakovano nasprotniku v tilnik.

Ni jih več zajemljivih in romantičnih nekdanjih letalskih raportov. Bijejo se zasledovalni boji, vršijo se dvoboji med letali pri katerih se borilca skoraj tal dotikata.

Neko nemško letalo, ki je zasledovalo angleškega zrakoplovca okoli Roulersa, je zadelo s krilom v vrh drevesa. Neki angleški letalec je jel bombardirati letišče pri Heule iz višave 60 metrov. Pometavši vse bombe, je začel metati na sovražnika mine iz tako majhne višave, da se je s kolesi zdajpazdaj tal dotaknil in je bil nameh v sredi gorečih hangarjev. Vsak hip se pojavljajo v Flandriji bojeviti letalci nad samimi vojaki, in kakor je pripovedoval nek ujetnik, jim začno, ko bi trenil, metati železne kape z glav.

Napadalna delavnost angleških letalcev ne mine skoraj brez žrtve ter zahteva znatne in dosti važne izgube. Ali v prvih petih dneh angleških napadov v Flandriji niso izgubili Angleži — kar je vsekakor čudno — niti enega letala, da bi ga bili sovražni topovi uničili. Letalci imajo izgube navadno le v pehotnih bojih in pa, kadar sovražni letalci napadajo.

Število novih angleških zračnih ladij je v zadnjem času nenavadno narastlo. Stalno prihajajo novi letalski oddelki naravnost iz tvornic iz letišč na Angleškem. Odprava letal se ne izvršuje niti po morju niti po železnici, temveč takoj po zraku in traja le nekaj ur.

Bombardiranje in obstreljevanje si je opomoglo zopet z novo silo. Semtertja je tako silno in vstrajno, da dobimo vtisek, da se napad zdajzdaj začne. Nemško topništvo odgovarja brez prestanka silno, srdito in strašno. Ko korakamo sredi peklenskega grmenja k prvim četam, nas obkolijo — blatni "volometi".

Da so napadane akcije zdajpazdaj prenehale, ni bila toliko vzrok blatna in razmočena zemlja kakor pa onemogočeni poizvedovalni poleti. Celi polki, da, cele armade so kakor oslepele obstale na mestu in so morale vstrajati v mučni smrtni nedelavnosti. Megleno ozračje ne obeta vremena — no temni in mračí se le bolj in bolj...

Sredi grmenja granat in pokanja šrapnelov je čuti zdajpazdaj glas zvona. To je znamenje da se bliža najhujši, najnevarnejši sovražnik — dušljivi plini, kateri se vporabljajo v Flandriji v največji meri.

Zdaj se vname boj, peklenski boj z neznanimi strupi, satanski izum, ki se širi nevidno, tajno... Angleži se branijo pred dušljivimi plini z težkimi krinkami, ki so podobne krinkam morskih potapljačev.

Pogled na take čete v krinkah na mirne, tihe, pričakujoče čete sredi malarije, sredi groze in smrti, med opaljenim drevjem, ki je podobno okostnjakom, med gozdi, ki so jih požele granate, — zbuja v nas grozo in strah...

Kajzer in ameriški zobozdravnik

(V newyorškem časopisu "The World" je začel priobčevati dr. Arthur Davis svoje spomine iz Nemčije. V Berlinu je bil od leta 1904 do leta 1918 ter je bil osebni zobozdravnik nemškega kajzerja. V sledečem članku opisuje dr. Davis obisk pri kajzerju. Bilo je to za časa velike nemško-avstrijske ofenzive proti Italiji).

— Peljali so me v dvoranu, — piše dr. Davis, — iz katere so vodila vrata v kajzerjevo stanovanje.

Na mizi je bil pripravljen zame obilen zajutrek: prava kava, beli kruh., surovo maslo, marmelada, sladkor, smetana in mrzlo meso. Kajzerjev telesni stražar Shultz me je silil naj jem. In jaz sem res jedel, kajti v Berlinu je bilo tedaj že veliko pomanjkanje.

Zatem mi je povedal Schultz, da cesarja zelo boli zob ter da ni mogel skoraj celo noč nič spati.

Ko sem pojedel, so mi naznanili, da me kajzer pričakuje. Stopil sem v njegovo spalnico. Stal je sredi sobe, oblečen v sivo uniformo. Sablje ni imel pripasane. Izgledal je zelo slabo. Takega še nisem videl razen enkrat l. 1915. Pomanjkanje spanja in fizična bol sta dve stvari, katerih je zelo malo privajen.

Pri najboljšem humorju ni bil ravno, toda sprejel me je prisrčno ter mi podal roko.

— Predragi Davis, — je rekel, — v celem svojem življenju nisem občutil takih bolečin.

Medtem sem primaknil k oknu naslonjač, postavil nanj par blazin in pripravil svoje inštrumente. Rekel sem mu, naj sede. Ko je sedel, je smeje pripomnil:

— Glejte, Davis, da mi boste zmanjšali bolečine. Vi dobro veste, da se ne morem s celim svetom bojevati, poleg tega imam pa eš tako strašne bolečine.

Povedati moram, da sem mu večkrat hotel omotiti boleči del s kokainom, toda kajzer ni dovolil.

— Kokain je za ženske, ne pa zame, — je rekel. — Jaz že lahko prestanem.

Neštetokrat sem bil pri njem, neštetokrat sem mu popravljal zobe, toda niti enkrat se še ni zganil na stolu vsled bolečin. Lahko rečem, da tako potrpežljivega bolnika nisem še nikoli imel.

Njegova spalnica je dolga kakih štirideset, dolga pa petdeset čevljev. Pohištvo je napravljeno po francoskih uzorcih ter okrašeno z masivnim zlatom. Ob stranski steni stoji kamin. V kotu je postelja, ob drugi steni velika zofa, sredi spalnice je pa precej velika miza s knjigami. Poleg vrat sem opazil električen stroj z dolgimi jermeni. Najbrže si s pomočjo tega stroja zdravi svojo levo roko, katero more le malo rabiti.

Ko sem mu popravil zob in ko je minila bolečina, se mu je hitro vrnila dobra volja.

— Davis, jaz moram iti v Italijo, — je rekel. — Pogledati moram, kaj delajo moje izvrstne čete. Moj Bog, kaj smo napravili Italjanom! Svojo ofenzivo smo tako temeljito oglašali, da Italjanom niti v glavo ni padlo, da jih bomo res napadli. Gotovo se spominjate, da se je že tri mesece splošno govorilo po Nemčiji da bomo začeli meseca oktobra z ofenzivo. Italjani so mislili, da je vse to le bluf. In ko smo začeli napredovati proti Rigi, so bili prepričani o tem. Mislili so, da smo tako zaposleni, da jim ne moremo nič škodovati. Toda zdaj so se opekli.

Kajzerju se je zjasnilo lice, ko je govoril o svojih generalih in uspešnosti taljanske ofenzive.

— Italjani so že več mesecev spravljali na gore svoje velike topove, nagromadili cele gore municije, pripravili neizmerno bolniških potrebščin ter namenili vse te za dvanajsto soško ofenzivo.

Mi smo jim pustili delati. Prepričani so bili, da bo dvajnasta ofenziva uspela, ter da bodo z lahkoto prisilili našega slabšega soseda na kolena, oziroma, da bo sklenil žnjimi separaten mir.

Pozneje smo pa mi uvedli ofenzivo. Prišil smo čez tri tisoč čevljev visoke gore, kamor niso mogli spraviti Italjani svojih topov. Prišli smo s topovi in rezervami ter jih obkolili.

Odvzeli smo jim vse, kar so imeli. Odvzeli smo jim toliko hrane da se nam ni bilo treba dolgo časa dotakniti naših lastnih zalog. Nikdar prej ni imela naša armada na razpolago toliko municije kot jo je imela pc tem italjanskem porazu. Na vsak način moram iti v Italijo ter si jo ogledati.

Italjani so se hoteli umaknit proti severu, pa smo jih prepregli. Pognali smo jih proti jugu ter zajeli 60,000 italjanskih vojakov, ki so bili do kolen v rižnem polju.

Italjani so napravili veliko napako, ker so vzeli seboj svoje civilne begunce. Ti ljudje so zelo ovirali umikanje vojaštva.

Kamorkoli smo prišli, smo našli njihove velike topove. V nekaj mali vasi smo našli top, okrašen s svetilkami. Ob topu je visela slika avstrijskega cesarja Franca Jožefa. Top so okrasili italjanski prebivalci, ki so bili neizmerno veseli, da so se iznebili težkega jarma italjanske vlade. Kako strašno je morala vlada postopati z njimi. Sedaj bomo dali zavezni kom!

Z desnico je povzdignil svojo levo roko ter zamahnil žnjo.

Zatem je vzel z mize časopis — zdi se mi, da je bila "Nort deutsche Allg. Zeitung", — pregledal naslovno stran in rekel:

— Tako, Davis, zdaj pa moram k zajutrku. Moja žena me pričakuje.

Zatem mi je podal roko ter odšel skozi stranska vrata.

Indijanci in vojna

Iz Washingtona prihaja zelo zanimiva poročilo, namreč, kakšno stališče so zavzeli Indijanci napram sedanji vojni. Z eno besedo se lahko reče, da so Indijanci navdušeni za vojno. Toda ne samo oni, ki so se vpisali in stopili v vojaško službo, pač pa tudi oni, ki so ostali doma.

Vsi se strinjajo z "velikim belim očetom" v Washingtonu, ki je poslal ameriške vojake v vojno za prostost in svobodo.

Komišner za indijanske zadeve Cato Sells, je dobil iz raznih indijanskih rezervacij poročila, da so se skoraj povsod osnovali odbori Rdečega Križa. Indijanci prav radi prispevajo za to dobro stvar bodisi v denarju, bodi s v raznih potrebščinah.

V Omahi se je naprimer pred kratkim vršila neka dražba za Rdeči Križ, ki je prinesla 2,00C dolarjev.

V malih severnih rezervacijah kjer so dolge zime in kjer se morajo Indijanci preživljati s trdim delom in naporom, je plačal skoraj slednji en dolar za Rdeči Križ.

V Montani, kjer so skoraj poln nokrvni Indijanci, se vrše redne mesečne seje. Vsak Indijanec, ki ima žitno polje, je obljubil dati brezplačno vladi na razpolago žakelj pšenice.

V neki mali indijanski šoli v Oklahomi se je priglasilo nad 170 otrok za člane Rdečega Križa.

Iz neke severne minnesotske rezervacije pišejo:

— Tukaj je približno petdeset članov Rdečega Križa. Možki in ženske se kljub veliki oddaljenosti redno vdeležujejo sej. Ženske pletejo in tkejo razne potrebščine za bolnišnice in za ranjene vojake. Nekega večera sta prišla k blagajniku iz oddaljenosti 17 milj Indijanec in Indijanka. Vprašala sta, kako kaj napreduje delo. Ženska je dala blagajniku en dolar, rekoč:

— Nate, tukaj imate, tudi jaz hočem nekaj storiti za svojo deželo.

Komišner Sells pristavlja, da je z delovanjem ameriških Indijancev zelo zadovoljen in da bi morali biti marsikateremu drugemu narodu za vzgled.

KOROŠKI NEMŠKONACIJONALNI UČITELJI IN OROŽNIKI NA DELU.

Celovški "Mir" poroča:

Naravnost ginljivo je videti, kako razni organi skušajo nemško besno divjanje podpirati. Nacijonalci so poslali predvsem v boj nemškonacijonalno učiteljstvo, o-

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Potne noge

niso samo neprijetno razočaranje-ampak so tudi zelo škodljive zdravju. Potenje dela namreč noge bolеče, da človek težko hodi; poleg tega pa dela potenje nog tudi hud in zopern smrad. Čemu bi si torej ne pomagali v tej zadevi, ko imate zato lepo priliko in hitro odpomoč? Kupite si

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Umijte si noge vsako noč z gorko vodo, zjutraj si pa nadrgnite s tem praškom po nogah, podplatih, petah in med prsti. Denite nekaj tega praška tudi v čevelj in v nogavico. Ta prašek je najboljše sredstvo za noge, če se vam potijo, če vas bolijo, srbijo, če so otekle in utrujene. Ta prašek dela, da so noge, čevlji in nogavice suhe. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 25 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

...trajni glavarji pa orožnike. Kaj i v šolah doveljujejo nekateri učitelji, je nezaslišano! Psovke v šoli: "Südslavische Hunde", "Österreichs Verräter", "Italienische Freunde" itd. niso nič redke. Še veliko hujše so laži, ki jih širijo nekateri učitelji in orožniki, da bi ljudstvo preslepili in zbegali. Od mnogih krajev smo prejeli tozadevna poročila, ki so vsa paš najboljši dokaz, kako potrebna je za nas ločitev od Nemcev. Orožniki posebno radi strašijo, da bodo od vojaščine oproščeni morali odriniti k vojakom, ako bi se podpisali, da so podpisi za deklaracijo kaznivi. Tudi naravnost bedaste laži so jim tupatam dobre; tako je rekel neki orožnik neki kmetici, da more od nje slovo vzeti, ker da se je s svojim podpisom prodala — Srbiji itd. Vemo, da gospode okrajne glavarje podpisovanje majniške deklaracije boli in bi radi vstregli nemškim nacijonalcem. Ker ima vlada z Dunaja strogo prepoved, da bi orožniki delali nabiralkam podpisov sitnosti, se hočejo okrajni glavarji temu izogniti s tem, da pošiljajo orožnike povpraševat v hiše, češ, če niso kaj drugega podpisali, kakor izjave za Jugoslavijo in mir. Ako pa nekateri orožniki delajo kljub prepovedi sitnosti ljudem, ako gredo v svoji nacijonalni prenapetosti dalje, kakor jim morda navodila od okrajnih glavarjev, bodo za to odgovorni okrajni glavarji. Deželna vlada in okrajni glavarji z orožniki vred dobro vedo, da se podpisujejo le izjave za majniško deklaracijo in za mir; ako stikajo orožniki po hišah, delajo to le z namenom, da bi naše ljudi zbegali. Prosimo svoje dopisnike, da nam vsak tak slučaj natančno poročajo in bomo skrbeli, da bo o priložnosti javnost zvedela, kako svobodo da uživamo koroški Slovenci in kako dobro da se nam godi pod oblastjo tujih uradnikov in nemških mogotcev. Vsi pa neustrašeno v boj za majniško deklaracijo! Čim bolj nasprotniki norijo, tem bolj se znamenje, da jahamo in da se nam bliža zarja zlate svobode.

Rad bi izvedel za moji dve sestrični ANO in ROZO NOVAK, doma iz Šent Jurja pri Lokvi na Stajerskem. Prosim, če kdo ve za naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sami oglasita bratrancu: Ignace Novak, Box 3, Cheat Bridge, W. Va.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejša mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila rastejo v 6tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozebline v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

6702 Bonna Ave. Cleveland, Ohio.

Rojaki Pazite!

Ako ste se ponesrečili na železnici, pouličnі kari ali pri delu in si želite nasveta, kako postopati, da izterjate odškodnino, tedaj se zaupno obrnite na mene. Jaz Vam bodem dal potrebno pojasnilo, kako postopati v takem slučaju. Pišite ali pridite osebno.

Anton Zbašnik,

slovenski notar in tolmač

vogal Diamond in Grant Street, Pittsburgh, Pa.

soba 102 Bakewell Bldg., (nasproti Court House)

Telefon Court 3459. Svoji k svojemu.

GLASILO JUGOSLOVNASKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898. **Glavni urad v ELY, MINN.** **Inkorporirana leta 1900.**

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik. GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ. 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago. Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN. 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17. Denver. Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop.

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagani ima nad četrt miljona dolarjev; bolniških podpor, poškodbin in smrtnin je že izplačala do 1,300.000.00 dolarjev.

Bolniška podpora je centralizirana, vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih; društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Dopisi

Baltic, Mich.

Danes nimam nič kaj veselega poročati iz te naše bakrene naselbine, ampak ravno narobe, nesrečo, katera se je pripetila v ponedeljek 8. julija. Šel je naš rojak in sobrat Anton Mihelčič, doma iz Tihovega pri Brodu, zdrav in vesel na delo, ali nesreča je hotela, da je ob 2. uri 15 minut popoldne padel v šaft 800 čevljev globoko in se tako ves stolkel ter vse kosti polomil, da je ostal na mestu mrtev.

Pokojni Anton Mihelčič je spadal k društvu sv. Florijana št. 64 JSKJ., ki mu je kupilo lep venec na krsto in ga spremilo k mirodvoru na Houghton. Vsi člani so se vdeležili pogreba in skazali pokojnemu sobratu zadnjo čast.

Pokojni nima tu nič sorodnikov. Pred enim letom mu je v Duluthu, Minn., v bolnišnici umrl brat. Tukaj je imel svoje sosede, kakor Jurija Mihelčiča in Mat. Štampfelna, kateri je skrbel, da je bilo vse prav, ker ranjki in Štampfel sta bila dobra prijatelja že več let.

Pokojni Tone je bil prav lepega značaja in blaga duša. Doma v starem kraju zapušča 4 otroke in žalujočo ženo, katera ne bo vedela za njegovo smrt do konca vojne. Ali tistikrat bo pogrešala svojega dobrega in skrbnega moža.

Zdaj je spet zgled vsem tistim, kateri še niso pri nobenem društvu, da naj pristopijo k enemu ali drugemu društvu.

S pozdravom do vseh članov in članic Jugoslov. Kat. Jednote.

Mike Muhvich.

Ely, Minn.

Dne 14. julija smo ob lepem vremenu praznovali 20letnico obstanka JSKJ. Zbralo se je mnogo gostov. Cela slavnost je potekla nad vse veličastno. Mesto je bilo v zastavah in hiše so bile okrašene z raznimi napisi. Posebno krasno je bil okrašen glavni urad JSKJ. z ameriškimi zastavami in slovenskimi trobojnicami. V enem oknu glavnega urada je bila tudi stara zastava, ki je bila leta 1892. izdelana v Ljubljani ter je last društva sv. Cirila in Metoda št. 1 JSKJ. Pri tem društvu so živi še nekateri možje, ki so ustanovili to društvo leta 1899. in ga priklopili že prej ustanovljenemu društvu v Tower, Minn. To je bila nekako prva priprava za združitev, o kateri se dandanes toliko govori in piše.

Omenjena zastava ima na eni strani sliko sv. Cirila in Metoda, na drugi pa sliko Nebeške Kraljice. Bandero je sicer že zastarelo, toda mogoče prvo slovensko bandero v Združenih državah. Ne trdim, da je to prva slovenska društvena zastava v Ameriki, kajti že l. 1882. je bilo ustanovljeno društvo sv. Jožefa v Calumetu, Mich.

Razni govorniki so govorili o težavah ob ustanovitvi JSKJ. Cela slovesnost se je obhajala ob bregovih prijaznega Elyškega jezera, kjer smo pred leti še videli indijanske koče in Indijance. Mnogo Slovencev je prišlo iz bližnjih naselbin, kakor iz Chisholma, Eveletha, Gilberta, Towera itd.

Nad vse veličastno pa je donela pesem "Po jezeru".

Matija Pogoreic.

Nova žrtev podmorskega čolna.

Kennenbunkport, Me., 23. julija. — Včeraj dopoldne ob pol enajstih je nemški podmorski čoln zopet prišel blizu obrežja New England in je z bombami potopil ribiški parnik "Robert Rienard" blizu Cashe Bank, 65 milj jugovzhodno od Cape Porpoise na jugovzhodnem o brežju Maine. Posadka 22 mož se je rešila v čolnih.

Ta kraj se nahaja kakih 100 milj proti severu od kraja, kjer je podmorski čoln v nedeljo dopoldne potopil štiri premogarske barke in en vlačilni čoln pri Cape Cod.

Eksplozija v Nemčiji.

Amsterdam, Nizozemsko, 23. julija. — Kakor piše kolinska Volks Zeitung, je požar 19. julija deloma uničil municijske naprave v Paluen. Izgubljenih je bila veliko življenj; tudi škoda je velika.

Oticijelna poročila

(Nadaljevanje s 1. strani.)

pirčel umikati v velikih masah ter ga je pri tem obstreljevala naša artilerija.

Severno od Oureq se je z našim uspešnim ognjem uničilo in onemogočilo sovražne naskoke. Med Oureq in Marne smo istotako zavrnili ponovni naval sovražnika.

Južno-zapadno od Rheims so se tekom celega dneva vršili ostri boji. Med Marne in Ardre je vprizoril sovražnik štiri delne napade, ki pa so se vsi izjalovili.

Severno od Ardre se je pognalo v beg francoske bele in črne čete, med katere so bili pomešani Italijani in Amerikanci. Napad Italijanov se je razvil le slabo ter se ga je hitro zlomilo. Francoze in Angleže se je zavrnilo na številnih točkah po obupnih bojih in delom s pomočjo proti-naskokov.

Boji v Albaniji

Pariz, Francija, 25. julija. — Zadnja poročila iz Albanije naznanjajo, da so zavezniške ofenzivne operacije dosegle vse cilje in da je vsa avstrijska obramba zdrobljena. Francosko-italjanske čete so zaplenile sovražna skladišča, šotore, municijo in zaloge živeža; razdejanih je bilo tudi več vlakov.

Pariz, Francija, 24. julija. — Francoski vojni urad je danes izdal o bojih v Albaniji naslednje poročilo:

Francosko: — V Albaniji so naše operacije imele za posledico, da je bila zavzeta vsa gorata pokrajina, ki obvladuje desni breg reke Devoli malo višje od kraja, kjer se steka vanjo Žolta. Na levem bregu smo se polastili vasi Izjuba in Kokošovo. Odbili smo več napadov. 21. in 22. julija smo vjeli 642 ujetnikov, med njimi 6 častnikov. Naše izgube so neznatne. Naše operacije, ki so bile že dva meseca tako uspešne v Albaniji, se vodijo z mnogo slabejšimi četami kot so sovražnikove.

Naši napadi so uspeli samo radi tega, ker so bili popolnoma pripravljeni in vsled hrabrosti naših čet, ki so bile tekom bojev izpostavljene včasih sneženim zametom, včasih pa pekočemu solncu na zelo težavnem ozemlju. Toda njihova odločnost je premagala vse ovire.

Avstrijsko: — V Albaniji so se vsi sovražni poskusi, prebiti našo črto pri Devoli, izjalovili.

Nemčija in mir

Amsterdam, Holandsko, 24. julija. — Berlinski socijalistični list "Vorwaerts" izjavlja, da je stavila Nemčija nove mirovne predloge in sicer to pot preko španske vlade. Predlogi imajo naslednjo vsebino:

— Nemčija noče nikakih aneksij ali vojnih odškodnin na zapadu. —

Mirovne pogodbe z Rusijo in Rumunsko je treba pustiti take, kot so.

O principu samo-določbe narodov naj se ne razpravlja, vendar pa se lahko vzame to vprašanje v pretres na mirovnih konferencah, kjer se bo tudi sklepalo o bodoči usodi Belgije.

Balkansko vprašanje naj se reši na mirovni konferenci.

Zahteva se prostost morja, razoroženje Gibraltarja in Sueškega prekopa in Nemčiji naj se da pravico, da uporabi oba mesta kot premogovni postaji.

Vprašanje kolonij naj se reši na podlagi status quo ante.

List "Vorwaerts" smatra to za zelo zmeren mirovni program.

* * *

Izraz "status quo ante", katerii se nahaja v zvezi v vprašanjem prejšnjih nemških kolonij, je okrajšava za izraz "status quo ante bellum", — to je stanje kot je obstajalo pred vojno. Kot razvidno iz tega, zahtevajo nemški državniki povrnitev nemških kolonij. Tega stališča ni Nemčija še nikdar opustila ter ga vedno povdarja. Namigavalo se je celo, da se bo obdržalo Belgijo kot "zastavni predmet" za nemške kolonije, s čemur se hoče izsiliti povrnitev prejšnih kolonijalnih posestev Nemčije.

Nemške baharije

Nemško časopisje izjavlja ironično, da se ameriške čete uporablja kot "Kanonnenfutter".

Amsterdam, Holandsko, 24. julija. — Poročevalec Wolff urada ki je napol oficijelna nemška agentura za novice, je sporočil brzojavno z Aisne-Marne fronte naslednje:

— Nadaljujoč s svojimi napadi med Aisne in Marne so Francozi prvič uporabili ameriški 'kanonenfutter' v sorazmerno velikih množinah kot dodatek v svojim senegalskim četam.

Goste mase črncev in Amerikancev se je vrglo proti nemškim črtam. Plačali so s tem, da je bilo ubitih nekako sto tisoč črncev in Amerikancev. Nemški artilerijski ogenj ter oni iz strojnih pušk je ustavil val za valom.

Naslednjega dne se je sedemkrat obnovilo napade, a z vedno manjšo silo.

Tretjega dne se je pričela ameriška infanterija ustavljati pri prvem navalu ter legla na tla, kakorhitro je pričela igrati nemška artilerija. Ko je šlo streljanje nemške infanterije naprej, so se Amerikanci umaknili in njih umikanje je postalo navaden beg.

Ob številnih prilikah je nemška infanterija ustala iz zakopov ter sprejela ameriške čete s celimi salvami iz pušk in strojnih pušk.

Amerikške izgube dne 19. in 20 julija, posebno glede častnikov so bile izvanredno težke. Jetniki izjavljajo, da so bili nekateri polki popolnoma uničeni.

Še istega popoldne pa je isti urad poslal "popravo", v kateri se glasi, da ni bilo ubitih "stotisoč Amerikancev in črncev", temveč le nekako "desettisoč".

Washington, D. C., 24. julija Poročila Wolffovega urada glede žrtvovanja ameriških čet kažejo povsem jasno, da se skuša s pomočjo znanih nemških pripomočkov ustvariti nezaupanje med narodi, ki so zapleteni v boj proti Nemčiji. Izjave glede ameriških izgub so naravnost smešne in na isti način je tudi smešna trditev da se uporablja ameriške čete črncev kot ščite za bele čete.

Nemiri v Kolinu

V Kolinu ob Renu natihoma vre Prebivalstvo je vznemirjeno vsled poraza. Išče novice pri ranjencih

Haag, Nizozemsko, 24. julija. — Prebivalstvo Kolina ob Renu tiho govori o vstaji toda ne izgleda, da bi se to vresničilo. Nemška poročila o ofenzivi so bila toliko časa optimistična, dokler je bilo mogoče prikrivati resnico. Še cele v petek so poročila naznanjala uspešno napredovanje, ko so zavezniki polovili že 50 tisoč Nemcev.

Kakor pripoveduje pismo nekega poročevalca v Nemčiji, se je koncem prejšnjega tedna na kolodvoru v Duesseldorfu zbralo iz vseh delav mesta veliko število naroda, da bi od ranjencev in drugih, ki so prišli iz zapadne fronte, dobili kaj poročil. Na mesto apatije prejšnjih dni je stopila velika bojazen, kajti nikdo, najmanj pa vojaške osebe, ne bi bil pričakoval tako silne reakcije od strani zaveznikov.

Optimisti pa še vedno trdijo, da ima glavni sta nekaj važnega pripravljenega in da se bodo v kratkem dosegli veliki uspehi, toda v splošnem vlada veliko razočaranje zaradi poraza, katerega še vedno imenujejo odločilno ofenzivo.

Ljudem, ki so čakali na železniški postaji, pa se želje niso izpolnile, kajti vsi dohodi so bili zaprti, ko so se bližali vlaki in nikdo ni smel v postajo. Nekaj vojakov je prišlo na počitnice ali pa se zdravit, toda nikdo ni mogel ali pa hotel govoriti o položaju. Zelo tadi pa so pripovedovali o nekaterih dogodkih v zadnjem prodiranju pred nekaj tedni.

Omenjali so, da so prišli v stik z ameriškimi vojaki, ki so dobro opremljeni in izborni borilci:

"Mnogo jih je", je rekel eden, in ljudje so čmerno vzeli na znanje.

Pozneje se je v nabasanem vlaku mnogo razpravljalo o Amerikancih. Nek star mož je godrnjaje pripomnil: "Zopet so nas vaali s svojim klepetanjem, ko so trdili, da Amerikanci ne bodo prišli."

Ruski begunci

Amerika, dežela vseh zatiranih in trpečih, je posebno zdaj v vojni dobra mati vseh onih, ki so trpeli vsled sedanje vojne.

Včeraj je v New Yorku sprejela v svoje naročje 28 beguncev iz Rusije, poveči ni ženske in otroke, ki so prišli v New York po trudapolnem potovanju skozi Sibirijo, Japonsko in Seattle, Wash.

Nekateri med njimi so bili na potu kakih šest tednov, drugi pa zopet dalje kot 10 mesecev. Vsi pripovedujejo o tragičnih dogodkih, katerih so bili priče, njihove oči še vedno govore o strahu, negotovosti, trpljenju in lakoti.

Mrs. Lea Balbir in njen 12letni sin sta pripovedovala nekemu časnikarskemu poročevalcu različne faze revolucije. Gospa Balbir je odpotovala pred tremi meseci iz Odese. Pripovedovala je s tresočim glasom o strahotah, katere je videla in ko so jo zalile solze in je morala prenehati, je njen sin nadaljeval povest.

— Ko je bil car odstavljen, — je pripovedovala, — smo bili vsi srečni. Zdelo se nam je kot bi meli nebesa na zemlji. Toda Lenin-Trockijeva propaganda je pogagoma pokvarila moralo naše armade in stvari so se vedno slabšale.

Ne mislim reči, da so boljševiki slabi. Ravno nasprotno. Toda kdo so boljševiki in kje so? Boljševiški program je dober, toda ko so prišli na krmilo, so se vsi rojarji in špijoni proglasili za boljševike. Ko sem odpotovala iz Odese, je bilo ime pravih boljševikov sramoteno.

Mornarji črnomorskega brodovja, ki so rekli, da so boljševiki, so bili v resnici ponajveč ignoranti — nemoralne kreature, pa jim je bilo mesto prepuščeno na milost in nemilost. Pomorili so večino bogatih ljudi in oropali so dobro oblečene osebe na cesti.

V enem samem mesecu se je 160 mornarjev, ki so bili pravi resnični revolucjornarji, usmrtilo, ker niso mogli prevladati svojih brutalnih tovarišev.

Nikdo noče vbogati drugega vsak je sam gospodar. Socjalni revolucjonisti št. 5 napadajo socjalne revolucjonarje št. 19 itd.

Ker je bilo prebivalstvo zmedeno zaradi zmešnjav, je privolilo da pridejo Nemci v mesto. Ko pa so prišli kot lačni volkovi, so pograbili živila in so odnesli vse stroje, kovine in celo kuhinjsko posodo in orodje. Tedaj se je značaj naroda popolnoma predrugačil. Po vaseh in mestih so morali Nemci rabiti puške in artilerijo da so prisilili ljudstvo, da je izpolnjevalo njihove zapovedi.

Tovarne so večinoma zaprte. — Sprva so delavci pognali lastnike iz njih. Nato pa, ko sami niso mogli obratovati, so jih prosili, da se vrnejo.

Cene so neznosne. Kruh, napravljen iz slame in malo otrobov, se prodaja po 26 centov funt: funt mesa stane $5.00. Obleke in čevljev ni mogoče dobiti za nobeno ceno. —

Po izjavi gospe Balbirjeve — vsakdo, ki je ostal pri življenju bodisi v Odesi, bodisi po drugih mestih, prosi pomoč Amerike. — Celo boljševiki pravijo, da je Amerika njihova prijateljica in z veseljem bi pozdravili njeno pomoč.

ŽELJA.

Zložil **Josip Lovrenčič.**

V jasnem zraku lastavice
žvrgolijo,
kakor da vesele misli
do neba hitijo.

O, da morem, o, da morem
iti ž njimi
trkat na nebeška vrata:
Sveti Peter, daj, odpri mi!

Pa bi mu potožil
žalost črne zemlje,
pa bi ga poprosil,
naj v nebo nas jemlje!...

U. S. Food Administration.

'Sides savin' fats en wheat, we got ter save sugar. De bes' way ter save sugar is ter use syrups en honey.

A nice li'l pitcher full er 'lasses convoyed by a fleet er buckwheat cakes is one er de bes' ways to "get crost" wid de sugar projick,— en it saves wheat flour too.

Vsi pa sovražijo Nemce in samo čakajo na priložnost, ko jih bo mogoče napasti.

Nek visokošolec, ki zaradi osebnih vzrokov ne mara povedati svojega imena, je pripovedoval o nekaterih dogodkih, katerih priča je bil sam ob priliki otvoritve narodnega zastopstva, katero so boljševiki razgnali.

— Socjalni revolucjonarji, ki so bili v večini, — je pripovedoval — so imenovali Marijo Špiridonovo za svojo predsednico. Ko je stopila na govorniški oder in je pričela govoriti skupščini, so pričeli boljševiki ploskati, ropotati z nogami in kričati na vso moč. Ropot je trajal 20 minut in slednjič je morala Spiridinova prenehati. Na njeno mesto je stopil tak boljševik in zborovanje se je otvorilo.

Ko je Černov, ki je bil poljedelski minister v Kerenskijevem kabinetu, govoril dve uri o poljedelskem problemu, se je Lenin, da bi pokazal svoje preziranje do govornika, vlegel na odru na hrbet in je spal, dokler ni bil govor končan.

Boljševiki so zelo trdih glav. Vedo, kaj hočejo in nimajo nikakega strahu. Mase, ki jih podpirajo, so nevedne.

Pred nekaj meseci sem bil v Moskvi in sem kazal zanimivosti mesta svojim prijateljem. Šli smo čez nek znan most in smo ga slikali, kakor tudi bližnje utrdbe in druge prostore, ki imajo vojaško vrednost. Ko smo prišli na drugo stran, se nam je približala boljševiška straža, se odkrila in je z otročjo priprostostjo vprašala:

— Ali ste vi, gospodje, nemški ujetniki?

Za vso to družbo so se zavzeli newyorški židje in so jo tudi porazdelili po stanovanjih. Vsi so se zelo hvalili o Japoncih, ki so jim iskazali največje dobrote in so jim pomagali, kolikor so mogli.

U. S. Food Administration.

Baking powder biscuits, co'n bread, muffins, brown bread, griddle cakes en waffles is wot dey call "quick breads."

You all makes 'em wid one cup er wheat flour ter two cups er substitute flour to save all de wheat dat kin be saved fer de sojers. Some folks kin git er'long widout any wheat at all and are glad to do it ter help win de war.

Dat ain't bad med'cine to take, fo' who's gwine tu'n up his nose at good co'n bread er biscuits er flapjacks?

Murmanci in zavezniki

Murmansko prebivalstvo je sklenilo pogodbo z zavezniki. — Borili se bodo proti Nemčiji.

London, Anglija, 23. julija. — vsebine pogodbe, med zastopniki vsebinop ogodbe, med zastopniki Anglije, Združenih držav, Francijo in sovjetom murmanske pokrajine "za obrambo murmanske pokrajine proti silam nemške koalicije."

Ruske čete bodo pod poveljnikom, katerega bo določil sovjet. Tudi ruskim prostovoljcem bo dovoljen vstop v zavezniško armado.

Tri zavezniške vlade morajo preskrbljevati rusko poveljstvo z vsemi potrebščinami v opremi, hrani, transportu za rusko oboroženo silo. Privolijo, da se ne bodo vmešavali v notranje zadeve te pokrajine.

Ako ne bo mogoče dobiti iz Rusije dovolj živeža, obljubljajo te tri države, da, kolikor je mogoče, preskrbe živeža za vse prebivalstvo te pokrajine. Razdelitev pa bodo nadzorovale zanesljive ruske čete.

Zavežejo se tudi presrkbljevati potrebne industrijske izdelke in gradbeni materjal; stroške nosijo posamezne države, katerih zastopniki se odpovedujejo vsakemu osvajalnemu namenu in izjavljajo, "da je edini namen pogodbe varovati nedotakljivost murmanske pokrajine za večiko zedinjeno Rusijo."

Pogodbo je potrdil sovjet murmanske pokrajine 7. julija, poznejepa jo je brez opozicije odobrila še narodna skupščina.

Prihajanje Amerikancev

Vsak mesec pride v Francijo 300 tisoč Amerikancev. — V juliju bo prepeljanih več kot v juniju.

London, Anglija, 23. julija. — V poslanski zbornici je podtajnik admiralitete objavil, da prihajanje Amerikancev v Francijo stalno narašča. Iz njegovega poročila se da posneti, da bo v juliju prišlo v Francijo več vojaštva kot pa v juniju.

Podtajnik je rekel, da vsled prevoza 200 tisoč ameriških vojakov na angleških ladjah in 100 tisoč na ameriških ladjah na mesec, zavezniki nikom ne primanjkuje ladij za prevoz drugega materijala, kajti do sedaj so še vedno mogli dovažati za Anglijo in zaveznike zadostno množino živeža in vojnega materijala.

Velikansko delo, katerega opravljajo zavezniki s prevažanjem Amerikancev, je razvidno iz tega, da je bilo naenkrat v tem mesecu 100 tisoč Amerikancev na morju. Poznani nemški vojaški kritik Karl Endors prizava, da nemški podmorski čolni ne morejo vstaviti ali preprečiti ameriškega transporta in pravi:

"Čimbolj bodo ljudje doma pričeli spoznavati, da je Francija še vedno močna, da ima Ameirka v Franciji več kot pol miljona vojakov in ji ni mogoče preprečiti s podmorskim vojevanjem, da ne bi pošiljala vojaštva in vojnega materijala, da se angleška armada še vedno bojuje in da se nahaja v dobrem položaju tembolj bodo na stališču, s katerega bodo ogledovali vse stvari tako, kakor v resnici."

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdrgnite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

V rabi že 50 let pri slovenskih družinah in prii jubilejn kot domače sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidro

35c. a 65c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

"Županova Micika" in "Matiček"

Prizor v enem dejanju in več nastopih.

(Godi se pred Kino-teatrom v Ljubljani, na desni strani gledališča, tam, kjer se gre v Tivoli. Zadaj se vidi vhod. Ljubljančani derejo v kino. Čas sedanji; pomladansko lepo nedeljsko popoldne.)

Micika
(pride od leve strani počasi in ogleduje poslopje slovenskega deželnega gledališča in napis nad vrati.)

Matiček
(pride od druge strani ter se ozira po plakatih na ograji. Potem se zagleda v Ganglov kip "Zaloigra" in se počasi pomika proti središču, tako da skoraj zadene ob Miciko)

Oba (naenkrat):
Micika! Matiček! (Gledata se presenečeno, kakor da bi se hotela objeti od radosti.)

Matiček:
Ali je res? Micika Županova! To si ti? Ali je res?

Micika:
Matiček! Odkod si se vzel? Ali prav vidim?

Matiček:
Prav, prav, popolnoma prav. Jaz sem.

Micika:
A kako si prišel sem? Kod si hodil?

Matiček:
Kako in odkod? Niti sam ne vem. Spal sem nekje v nekem arhivu, pa je prišel človek, menda je bil knjižničar, ter je odprl okno in vrata, ker je bilo v arhivu zatohlo — zunaj pa je bil krasen pomladanski dan — in ko je mož brkljal med knjigami, sem se iznuznil — ena, dve, tri — in sem bil zunaj. Bilo je to menda tam nekje na Štajerskem. Mahnil sem jo čez hribe in doline naravnost proti Ljubljani. Včeraj sem bil že tu in sem šel naravnost v gledališče. In ti?

Micika:
Jaz istotako. Spala sem v neki knjigarni kakor zakleta princesa v pravljici. Bilo je menda v Gorici. Cele kupe knjig je bilo okoli mene. Te dni so začeli nekaj premetavati in pomladni dih je planil skozi okno. Vstala sem in odšla. Bilo mi je, kakor da me je poljubil zlatolasi princ in me poklical v novo življenje. Vse okrog je bilo razmetano in porušeno, kakor da je bil med tem konec sveta. Tako čudno se mi je zdelo, mislila sem, da je to tisti napredek, o katerem so svoj čas pripovedovali. Šele potem sem zvedela, da je bila medtem strašna vojna. Šla sem proti Ljubljani, koder me je pot vodila. Tam v tistih kletch bi bila vstala gotovo stara devica.

Matiček:
Ti, Micika, pa stara devica! O ne, ti si večno mlada. Sicer pa, kar se tiče devic, sedanji čas ni posebno ugoden zanje. O, Micika, ti si cveteča kakor roža!

Micika:
Nič mi ne delaj poklonov. Veš, da tega ne maram.

Matiček:
Vem, vem. Ampak tako-le, ko se človek zopet predrami ter je zunaj pomlad, je ves zaljubljen. Kako sem vesel, da sem te zopet našel! (Jo hoče objeti.)

Micika:
Ne bodi neroden, Matiček! Ali ne vidiš, da so ljudje okoli naju? Povej mi rajši, kaj pomeni ta napisnad vrati.

Matiček:
To je napis. Tako se imenuje sedaj gledališče.

Micika
(začudeno): Kako? Kaj so zopet slovenski jezik izpremenili? Prej so rekli "teater", potem "gledišče", potem "gledališče", potem "hram slovenske Talije", potem "kulturno središče" in zdaj "Kino Central".

Matiček:
Da, Kino Central'

Micika:
To je res nobel ime. Jaz sem mislila, da je to naslov kake predstave.

Matiček:
Kaj še! Tudi jaz sem včeraj čudno gledal. Mislil sem si: Tako se časi spreminjajo. Ako človek prespi nekaj let v arhivu, marsikaj zamudi. In ker svet vedno napreduje — sem si mislil — Bog ve kako daleč je prišlo naše gledišče od one dobe, ko sva bila midva zadnjič na odru. Zato sem šel takoj snoči na predstavo.

Micika:
In kaj si videl?

Matiček:
Sence, same sence, draga moja Micika. Odra ni več, kakor je bil za naših časov. Pred odrom je napeta bela rjuha in po nji se gibljejo sence.

Micika:
Kakšne sence?

Matiček:
No, tako, kakor smo včasih otrokom zajčke na steno igrali.

Micika:
In to ljudje gledajo?

Matiček:
Gledajo. Seveda gledajo. Pa še kako! Sede v tmi in gledajo.

Micika:
Pravi, živi ljudje, Ljubljančani?

Matiček:
Seveda. Ampak ti ljudje so se meni tudi zdeli sence brez krvi in življenja. Tako se je svet izpremenil. Da, da, Micika, to je hudo, ako človek nekaj let prespi. Saj veš, kako se je zgodilo tistemu menihu, ki je nebeško ptico sto let poslušal: Ko se je vrnil, ni več poznal svojih bratov in oni njega tudi ne. Tako je zdaj z nama.

Micika:
Pa kako? Ali so ti bile všeč tiste sence?

Matiček:
Všeč? Hm... Tako sem si mislil: Za v komedijo pod Tivoli je dobra stvar, za na vrt pri Maliču ali kam drugam bi tudi še bilo. Ampak gledišče — naše gledišče, Micika!

Micika:
Ali tiste sence govorijo ali pojejo?

Matiček:
Kaj bi govorile? Kaj bi pele? Sence so sence. In komu bi govorile? Komu bi pele? Saj ti pravim, danes so drugačni ljudje.

Micika:
Ampak to so še Slovenci, Ljubljančani. In to je še slovensko gledišče.

Matiček:
Seveda je. Vse je, kakor praviš. Slovensko gledišče je in Slovenci so v njem: toda podobni so gluhim in nemim senecam na rjuhi pred njimi. Zdelo se mi je, da živc v takem spanju, v kakršnem sem prespal jaz svojo dobo v onem arhivu in ti tam v knjižnici. O, Micika moja, ali se spominjaš onih lepih časov, ko sva prvič stopila na ljubljanski oder? Ti hči župana in jaz Matiček, ki se ženi. Kako so naju pozdravili z odkritimi srci! Kako so krasno zadonele naše lepe slovenske besede prvič čez oder! Kako so naju obsipali z radostjo in pohvalo! In potem, ko je prišlo leto osemnajsto osem in štirideseto. In potem v "Čitalnici"! In v našem novem slovenskem gledišču! To so bili ljudje. Micika, ti stari Ljubljančani so bili še naši ljudje — in sedaj so sence!

Micika:
Ampak takrat je bila Ljubljana na zunaj še nemško mesto.

Matiček:
Seveda je bila, ampak v nji je bilo dobro, zdravo naše slovensko srce. In to je bilo nazdušeno za vse, kar je bilo dobrega. Danes pa so si napisali slovenski napis — a izgubili so dušo in postali so sence. Tako si jaz to razlagam.

Micika:
Morebiti se je pa gledišče kam drugam preselilo. Ali si dobro pogledal?

Matiček:
Seveda sem pogledal. Gledišče se ni preselilo, ampak ljudje. V Gradišču je nemški teater — tam je polno.

Micika
(prime Matička za roko): O ne, tja pa ne pojdeva. Kaj misliš, da bi tu ne mogla več nastopiti? Kaj pa, ko bi šla k glavarju? Ali je Slovenec?

Matiček
(se v zadregi čeklja za ušesi, ker ne ve, kako bi odgovoril).

Micika:
O, jaz pojdem k njemu, tudi če je Nemec. Ako so mi v prejšnjih letih morali napraviti prostor, mora biti tudi zdaj. Pojdi, Matiček, greva k njemu.

Matiček:
Meniš, da bi pomagalo? Veš, glavar je pravzaprav pokrovitelj sence, katerim so se na njegovo povelje morali umakniti živi ljudje.

* * *

(Ljudje, ki hodijo pod Tivoli na sprehod ali v Šiško na vino, so medtem počasi začeli obstajati in gledati nenavadna gosta. Njih krog je rastel bolj in bolj. Med njimi se je ustavil star Ljubljančan, ki je nekaj časa gledal od strani, potem pa je naenkrat pristopil.)

Ljubljančan:
I, saj to si vendar ti, "Županova Micika"!

Micika:
Seveda sem! Kako me pa poznate?

Ljubljančan:
Kaj bi te ne! Saj si še lepa in mlada, kakor da sem te včeraj videl.

Micika
(se posmeje): Ali res?

Ljubljančan:
Ti si pa Matiček!

Matiček:
Seveda sem. Kako pa to veste?

Ljubljančan:
Kaj bi ne vedel, saj sta bila z Miciko skoraj vedno skupaj. In kadar si od kod prišel, je bilo po vseh vogalih napisano: "Veseli dan, ali Matiček se ženi!" Kdo bi te ne poznal! Ali se še vedno ženiš? Ali si še vedno vesel?

Matiček:
Še vedno. Samo da se mi zdi, da je čim dalje bolj dolgčas na svetu!

Ljubljančan:
Odkod pa prihajaš?

Matiček
(malo pomisli): Od daleč, daleč...

Ljubljančan:
Hm, kam pa sta hotela? (Namigava na napis nad vrati.)

Micika:
V gledišče sva hotela, pa pravi Matiček, da ga ni več.

Ljubljančan:
Aha! (Kima pomenljivo.)

Micika:
Zakaj pa nimate gledišča?

Ljubljančan:
Zato, ker imamo slovenskega glavarja.

Micika:
Slišite, kdo pa je ta gospod, ki je tako mogočen?

Ljubljančan:
Kdo je pravzaprav, to je težko reči. O tem Resnica molči, ampak Zgodovina bo govorila.

Micika:
Ali je to visok gospod?

Ljubljančan:
O, visok, visok, Micika, zelo visok. Triglav je pritlikavec proti njemu.

Micika:
Ali je plemenit gospod?

Ljubljančan:
Plemenit. Ne vem. Plemstvo so svoj čas odpravili, plemenitost so izgubili, na pleme so pa pozabili. Ne vem, kaj bi ti rekel. Baron še ni, niti grof, ampak bo lahko še oboje.

Micika:
Veste kaj, jaz sem že z višjimi gospodi govorila, nego je on. Ko sem prvič nastopila v Ljubljani, so me obdajali grofje in baroni in so me z vso slavnostjo pozdravili. Ko smo bili leta 1848. v deželnem gledališču, je bil tak naval, da so si blagorodne gospe pri tem raztrgale svojo dragoceno obleko in je mnogo iz njih izgubilo zlatnino in druge dragocenosti. Jaz mislim, da bi mogla stopiti tudi pred tega visokega gospoda.

Ljubljančan:
Ne vem, če bo mogoče. Navadno ga ni doma. Ampak on ima rajše župane nego županove Micike.

Micika:
Toda Micike mu bodo še vrnile milo za drago.

Matiček:
Ampak gledališče je vendar naše: postavili smo ga mi, narod, dežela. Za naše denarje; mi smo živeli ter delali zanj, mi smo ga pripravljali.

Ljubljančan:
To je res, ampak on ima ključ. Kaj pa smo njemu mi?

Micika:
Ključ, ključ, gospod Ljubljančan. Zakaj je pa odprto?

Matiček:
To, to, da! Zakaj je pa za sence odprto?

Ljubljančan:
Vidva tega ne razumete. Mi nismo več, kot smo bili. To so bili časi, dragi Matiček, ko smo še živeli. Takrat smo bili ljudje — sedaj pa nekaj let smo bili kakor mrtvi, brez življenja — kakor mrtvi...

Matiček:
Sence, sence!

Ljubljančan:
Kakor mrtvi. Spali smo in vse je bilo, kakor da umiramo. Ampak meni se zdi, da je tega tudi konec, in ne le tega, ampak še marsičesa. Teater se je pravzaprav preselil na ulico — ampak ne bo dolgo, ko bomo zopet tam. (Kaže v gledišče.)

Matiček:
Saj res. Ako ne bo drugače, bomo igrali po ulicah. Micika, kaj praviš ti?

Micika:
Jaz sem že enkrat naučila škrice pravih manir. Mislim, da se nam bodo tudi ta vrata še odprla.

Matiček:
Mi sami jih bomo odprli. Ali ste slišali, ljudje božji? (Množica se množi.)

Ljubljančan:
Ampak Matiček, daj no, zapoj nam tisto svojo lepo pesem. Saj jo še znaš.

Matiček:
Kje pa naj pojem?

Več glasov:
Kar tukaj!

(Medtem se je nabralo mnogo ljudi okoli Micike in Matička. Matiček se vzpne na ograjo ob gledališču. Micika stopi poleg njega. Vse zbrano občinstvo napeto posluša.)

Matiček:
Vse na svetu se spreminja,
vse gre vedno bolj navzdol,
kar je staro, vse žeginja,
svet propada bolj in bolj.

Micika:
Prej je Micika, hči župana,
dobro znana vsem bila,
zdaj je niti več Ljubljana,
rojstno mesto, ne pozna.

Matiček:
Če se je Matiček ženil,
bil je vsem: Veseli dan,
zdaj se svet je izpremenil,
nihče več ne mara zanj.

Micika:
Prej imeli smo glavarje,
bili nemške so krvi,
Bog nebeški naj nas varje —
al' še slabši se prisli?

Matiček:
Dežman rekel je, da nosi
slovstvo naše v culici,
zdaj gledišče naše prosi
vbogajme na ulici.

Micika:
Prej hram Talije postavil
naš deželni je odbor —
kam je zdaj denar zapravil,
da ni več za nas podpor?

Matiček:
Z glediščem so težave,
ker vsak svoje si želi,
eden išče tam zabave,
drugih žalostnih reči.

Micika:
Eden hoče operete,
drugi je prijatelj dram,
eden si želi prosvete,
drugega pred njo je sram.

Matiček:
Prej smo širili kulturo
in zavednost med ljudi,
zdaj nam nudijo cenzuro,
da se narod ne vzbudi.

Micika:
Prej umetnosti se hvala
pela je do vrh neba —
zdaj je glavna stvar moróla,
da se grešnik ne spozna.

Matiček:
Eden hoče, da se zbira
vse v Umetnosti svoj hram,
drugi, da se prezentira,
bil bi tam najrajše sam.

Micika:
Prej je drlo vse k predstavi,
bil to slavnosten je dan —
zdaj nas vabijo Znavi
in če je kje kak kankan.

Matiček:
Prej se narod je zavedal,
videl strašne je reči,
ker preveč je izpregledal,
mu zdaj vežejo oči.

Micika:
Ker se zdaj vse konfiscira,
pobelili so zastor,
ker Slovenija tam zbira
vso Umetnost na svoj dvor.

Matiček:
Prej imeli smo gledišče,
Zdaj je Kino tu Central,
prej Umetnosti svetišče,
zdaj trgovski je lokal.

Micika:
Klel Prešeren je kazino,
Kolisejma se je bal,
kaj bi rekel, ko bi Kino
in Štefeum takrat stal!

Občinstvo
živahno ploska in pritrjuje. Vsi obdajajo Miciko in Matička in ju radostno pozdravljajo. Ljubljančan si od radosti briše solze iz oči.

Gospod Kino
(je medtem prišel iz Kino Centrala — slišal je zadnji dve kitici in gleda ves prizor): Saprament! Kaj pa je to? A! Slavno občinstvo v gledišču od tega šundra že samo sebe ne sliši. Proč od tod! Tu sem jaz gospodar!

Matiček:
Kdo pa ste vi? O, saj se mi zdi, da se poznava. Sva se že nekje videla.

Gospod Kino:
Jaz vas nič ne poznam. Še nikoli vas nisem videl. Bog ve, od kod ste se priklatili. Prepovedujem si! Kdo ste vi, ki si drznete?

Matiček:
Jaz sem Matiček, ki ne pozna vsak pošten Slovenec.

Glasovi iz občinstva:
Tako je! In kdo ste vi?

Gospod Kino:
Jaz sem tu ravnatelj in najemnik ter imam pravico zahtevati, da takoj odidete od tod.

Ljubljančan:
Na naših tleh si ne damo od nikogar ukazovati!

Občinstvo
(živahno): Tako je! Mi bomo peli in igrali naprej!

Micika:
To so res čudni časi. Prej smo igrali v gledišču in je bilo tako polno, da so ljudje trumoma zunaj stali, zdaj pa igramo zunaj in ljudje niti več poslušati ne smejo.

Gospod Kino:
Kdo pa ste vi, a?

Jaz sem županova Micika, ki so se ji klanjali že drugačni gospodje nego ste vi — Matiček, poj naprej!

Gospod Kino:
Policaj! Gospod policaj! Primite ta dva človeka zaradi kaljenja javnega miru!

Policaj
(ki stoji za množico, se ne zmeni.)

Gospod Kino:
Na mojo odgovornost ju takoj aretirajte. Njega preglejte, kdo je, če ima pas in če je bil pri odvodu. Gotovo je ubežnik. Dobro ga preiščite, če nima pri sebi kaj opasnega. Zdi se mi, da je boljševik. Njo pa preglejte, če nima v žepu podpisov za majniško deklaracijo!

Občinstvo
(obda Miciko in Matička okrog in okrog ter izrine gospoda Kina, ki kriči na stražnika: "To je motenje obrti! To je bojkot! Zahtevam, da takoj oba aretirate!" — Stražnik si dela prostor med množico, ki se začne pomikati proti Narodnemu Domu ter spremlja Miciko in Matička, ki se držita za roko).

Nova moč, novo zdravje, nova čista kri, zatrì cente.

Ako imate slabe živce, imate bolečine v želodcu in v ledicah, ako ste slabi, izčrpani, ne morete spati, ako se vam zapira, nimate dobrega teka, ako trpite zaradi nebrebave, ako imate bolečine v križu, ako vas pogosto boli glava, ako je vaša kri pokvarjena, nečista, nikar ne trosite denarja za zdravila, katerh ne poznate, temveč pošljite nam v pismu naslov in mi vam bomo z obratno pošto povsem zastonj in brez vsake obveznosti od vaše strani poslali naše popolno iz čistih, zdravilnih trav sestavljeno prirodno zdravilo

JUVITO.

Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

Glasovi iz občinstva:
Mi se vrnemo! Mi še pridemo! Živela Micika in Matiček!

(Občinstvo se počasi razhaja. Micika in Matiček pa odideta skozi drevored proti Šiški in od tam na ljubljansko polje, kjer se v daljavi žare bele Kamniške planine v jasnem pomladanskem solncu. Tako se konča ta prvi prihod Županove Micike in Matička v novo jugoslovansko Ljubljano.)

Junij Brut.

* * *

P. S. — Medtem sta se Micika in Matiček premislila. Sklenila sta, da se še enkrat vrneta v Ljubljano ter krepko potrkata pri glavarju. Micika je Matička prepričala, da je **gledišče njuno** in da **nima nikdo pravice braniti**, da bi ne obhajala svoje poroke pod lastno streho. Micika je Matička osokolila. Matiček je videl, da je ljudstvo ž njima in je sklenil, da se bo korajžno postavil za svoje in svoje Micike pravice.

* * *

"Županova Micika" in "Veseli dan ali Matiček se ženi" sta bili prvi dve slovenski igri, ki sta se igrali prvič v Ljubljani leta 1789. in sta se potem večkrat ponavljali.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

D. R., Milwaukee, Wis. — Pravite, da hočete popisati farmersko naselbino, pa ni nikjer nikakega popisa. Popišite, kaka je tam pokrajina: ravna, hribovita; daleč ali blizu mesta; koliko je tam slovenskih farmerjev; ali imate šolo, cerkev it.; kaj se prideluje, ali bo dobra letina itd. Vse to se mora popisati, potem bodo rojaki mogli vedeti, kako je tam. Torej storite tako in mi Vam bomo radi priobčili dopis. Pozdrav.

J. M., Sheboygan, Wis. — Žal nam je, da je Vaš dopis prišel prepozno, da bi ga mogel prinesti naš list v Vašo naselbino še o pravem času. Pišite prihodnjič en ali dva dni preje. Pozdrav.

J. K., Barberton, O. — Mnogo ste napisali, toda povedali niste nič. Ne vemo, kaj mislite povedati. Vaš dopis smo zmerili in je dolg celih 10 "fusof". Da ste napravili dve gimnaziji, ne vrjamemo. V prihodnje malo premislite, kaj mislite povedati, vzemite v roke samo dva lista in samo na dveh povejte celo barbertonsko zgodovino, potem se lahko "trefi", da bo Vaš dopis zagledal beli dan. Pa zdravi.

Želim izvedeti za naslove svojih dveh sinov MATEVŽA in FRANKA KOMLANC ter dveh bratov MARKA in MIHAELA KOMLANC. Doma so iz Razbor, občina Loka pri Zidanem mostu, okraj Celje, Spo. Štajersko. Vsi štirje nahajajo v italijanskem ali ruskem ujetništvu. Prosim one, ki kaj vedo o njih, da mi poročajo, za kar bom zelo hvaležen. — Matthew Komlanc, 703 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (25-26—7)

VABILO

na plesno veselico, ki jo priredi S. S. P. Zveza št. 125 v Greensburgu, Pa. Tem potom vljudno vabimo vse člane S. S. P. Zveze, člane sosednih društev ter vse rojake in rojakinje iz Greensburga in okolice, da se v obilnem številu vdeležite naše plesne veselice, katera se ima vršiti **dne 27. julija** v dvorani Mrs. M. Miheve na Haydenville. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina za moške $1.50, dame v spremstvu proste, sanice po 15c. Za dober prigrizek ter sladoled od mleka in ječmena bo preskrbljeno. Torej, rojaki in rojakinje, na svidenje v soboto 27. julija! Vljudno vabi odbor.
(25-26—7)

Ker sem vojni ujetnik v Italiji, bi rad izvedel za svojega bratranca FRANKA JEREBA, ki se že več časa nahaja v Ameriki. Pisal bi mu rad, pa ne vem za njegov naslov, ko že dolgo časa nisem dobil nobenih poročil od njega. V zadnjem času se je nahajal v Ohio. Cenjeni rojaki, lahko si predstavite, kako je človeku v ujetništvu, zato prosim, ako kateri izmed vas ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ako pa sam bere ta oglas, ga prosim, naj se mi takoj oglasi. Moj naslov je: Alois Jereb, Soldato, Prigioniero di Guerra, Finalmarina, 6. Gruppo, Distaccamenti Andora, Prov. Genova, Italia. (25-27—7)

Svoji teti in vsem sorodnikom naznanjam, da se nahajam v italijanskem ujetništvu. Doma sem iz Vuhreda št. 54. Spoduje Štajersko. Moj naslov je: Henrik Lakner, Inf., Prigioniero di Guerra, Distaccamento Doria-Struppa, Genova, Italia. Prosim vse, da se mi čimprej oglasijo. (25-26—7)

VABILO

na letni izlet (piknik), katerega priredi društvo Združeni Slovenci v nedeljo **28. julija** na Fish & Game Association, Trolley Stop 44, Little Falls, N. Y. Zatorej še enkrat vabimo vsa krajevna društva, kakor tudi rojake in rojakinje iz St. Johnsville in Middleville ter vse slovenske farmerje v okolici. Odhod iz mesta ob 8. uri zjutraj. Igrala bo Slovenska Narodna Godba iz Little Falls. Za dobro pstrežbo in zabavo je najbolje preskrbljeno. Za obilen poset se vam že vnaprej zahvaljuje in priporoča odbor.
(25-26—7)

Pozor rojaki!

Kadar ste namenjeni kupiti hišo, lot ali farmo, oglasite se pri meni predno boste kupili. Jaz zavarujem tudi hišo proti ognju.

J. LUŠIN,
prodajalec zemljišč
1065 E. 66th Street,
Cleveland, Ohio.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Rojaki!

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer na svetu ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slučajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagate sebi, pomagate vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno-varčevalna znamka stane za mesec julij $4.18. **Leta 1923 bo vredna $5.00. Kupite jih lahko na vsaki pošti ter pri glavnih in podrejenih agentih.**

Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pišete, in mi Vam jih bomo preskrbeli.

UREDNIŠTVO "GLAS NARODA".

Umor Nik. Romanoviča

—ooo—

Predsednik uralskega sovjeta jedal bivšega carja Nikolaja vstreliti. — Zarota vzeti carja iz bolj ševiške vlasti.

—ooo—

London, 17. julija. — Neko današnje brezžično poročilo pravi da je bil prejšnji car Nikolaj — vstreljen. Poročilo tudi naznanja, da se je razkrila neka protirevolucijonarna zarota z namenom vzeti carja iz rok boljševiških oblasti. Zaradi tega je predsednik sovjeta za uralsko pokrajino odločil, da se bivšega vladarja vstreli

Odlok je bil izvršen 16. julija.

Carico in njenega sina Aleksija Romanoviča so prepeljali na varno mesto.

Osrednji izvrševalni odbor boljševiške vlade pravi, da ima na razpolago važne materjalne listine o zadevah bivšega carja, vključno njegove dnevnike. Njegova korespondenca, med katero se nahaja tudi več pisem menihà Rasputina, ki je bil še pred revolucijo umorjen, bo v bližnji bodočnosti objavljena.

Vsebina ruske brezžične brzojavke se glasi:

— Na prvi seji osrednjega izvrševalnega odbora, katerega je izvolil peti sovjetov kongres, je bilo prebrano poročilo, ki se je prejelo po brzojavu od sovjeta uralske pokrajine in ki naznanja da je bil vstreljen bivši car Nikolaj Romanovič.

Pred kratkim je bilo glavno mesto Rdečega Urala, Ekaterinburg, ogroženo zaradi bližanja Čeho-Slovakov in razkrila se je protirevolucijonarna zaroto, ki je imela za svoj cilj dobiti bivšega carja iz rok sovjetovih oblasti.

Zaradi tega je predsednik sovjeta uralske pokrajine odredil da se bivšega carja vstreli in odredbo je bila izvršena dne 16. julija.

Žena in sin Nikolaja Romanoviča sta bila poslana na varno mesto.

Listine glede zarote, ki je bila odkrita, so bile poslane v Moskvo s posebnim odposlancem. Nedavno je bilo sklenjeno, da se postavi carja pred sodišče, da ga sodi zaradi zločinov, katere je storil nad narodom in le poznejši dogodki so dovedli do tega, da se je to odgodilo.

Predsedništvo osrednjega izvrševalnega odbora, ki je razmotrivalo vse okolščine, ki so dovedle sovjet uralske pokrajine, do je sklenil vstreliti Nikolaja Romanoviča, je sklenilo sledeče:

Ruski osrednji izvrševalni odbor v osebi svojega predsednika smatra, da je sklep sovjeta uralske pokrajine pravilen.

Osrednji izvrševalni odbor ima zdaj na razpolago izvanredno važne listine glede zadev Nikolaja Romanoviča: njegove dnevnike katere je vodil skoro do zadnjega dne; dnevnike njegove žene in njegovih otrok ter njegovo korespondenco, med katero se nahajajo tudi pisma menihа Rasputina na carjevo družino.

Materjal bo pregledan in v bližnji bodočnosti objavljen.

—ooo—

Korošec - Pašič - Trumbič

—ooo—

Ali je zgolj slučaj, da so na glave treh vrhovnih narodnih predstavništev razdeljene uloge po jednega Slovenca, Srba in Hrvata?

Jugoslovanski klub na Dunaju, vodi Slovenec Korošec, ki je stopil na mesto umrlega Slovenca — Kreka.

Predsednik Jugosl. Odbora v Londonu je Trumbić, Hrvat, a — predsednik srbskega ministrstva in šef srbske vlade je Pašić, Srb

In v resnici:

Medtem ko predstavlja srbska vlada uradno, zlasti po Krfski deklaraciji, ves naš narod pred zavezniki, in medtem ko predstavljo Jugosl. Odbor v Londonu zasužnjeni del naroda, predstavlja Jugosl. klub ali sedaj Jugosl. Narodni svet v monarhiji ves naš narod v sužnosti pred centralnimi vlastmi. S tem so porazdeljene uloge, in mislimo, da se je to zgodilo tako po razvoju razmer, kakor po svestni volji, da bodo na čelu narodnega gibanja zastopana vsa tri naša plemena.

Zgodovina ne more lepše prego voriti, kakor ta fakt.

Nikdar še ni bila naša borba tako skupna in tako tragično lepa. Nikdar še ni bil naš narod tako zaveden in tako na višini dogodkov, kakor danes.

To dokazuje tudi ta, na prvi pogled malenkostna stvar, a v resnici zelo značilen in zalo važen pojav v našem narodnem življenju.

Memorandum, katerega je objavil Jugosl. klub, je istoveten z vsemi principijalnimi točkami Krfske deklaracije. S tem je Krfski deklaraciji indirektno dan podpis Korošca, podpis Jugosl kluba na Dunaju.

S tem je zapisano na zgodovinskem aktu od julija meseca na Krfu tudi ime Slovenca Korošca poleg imena Pašiča, Srba, in imena Trumbiča, Hrvata.

V tem znamenju se vodi danes cela narodna borba. In ta formalni znak edinstva in skupnega delovanja naj bo sveti simbol borbene steze, po kateri koraka naš izmučeni narod v sedanjosti.

Naj ga ta simbolski znak povede do triumfa, do Osvobojenja in Vstajenja, ko se bodo v objemu našli v svobodni in zjedinjeni Jugoslaviji i Pašić in Trumbić in Korošec, ko se bodo preko njih objele Srbija — Hrvastka — Slovenija: Srbi, Hrvati in Slovenci.

Ta tri naša imena bodo globoko zapisana v analah jugoslovanske zgodovine. Ona bodo predstavljala to veliko in spasonosno borbo kakor tudi ta veliki in zmanji viharni zamah zjedinjenja, ta veliki vihar osvobojenja. Ker so se pod zastavo edinstva in svobode borila skupno, kakor še nikoli dosedaj, vsa tri jugoslovanska plemena in ker so s tem bojem dosegla svoj cilj in uresničila svoje želje, bodo načelniki narodnih predstavništev za našo zgodovino inkarnacija jugoslovanske borbe in jugoslovanske zmage.

Usoda je hotela, da so prišli dogodki po redu, po katerem se mogli edino priti do teh silnih in važnih rezultatov.

Čas nas je popolnoma zjedinil in utrdil v borbi. Naša bodočnost je morala imeti za predpogoj te zgodovinske dogodke.

Naj bodo toraj ta tri svetla imena našega vrhovnega predstavništva, ki so po duhu eno bitje in ena narodna vlast, celemu Jugoslovanstvu v teh trenutkih poslednjih naporov zvezdo predvodnica ker je naš vrhovni ideal ljubezen in bratstvo, edinstvo in enotnost enokrvnih in enakočutnih bratov: samostojna in zjedinjena Jugoslavija.

Živeli za Jugoslovanstvo Trumbić, Pašić, Korošec!

Slavo narodne zmage in narodne rešitve, v znak Vstajenja!

M. Bartulica.

VABILO NA VESELICO,

katero priredi društvo Naprednih Bratov št. 330 SNPJ. v Marguerite, Pa., **dne 27. julija** zvečer v prostorih sobrata Petra Pincoliča No. 64 S tem se vljudno priporočamo cenjenemu občinstvu iz Hostetterja, Baggaley in Whitnec, Pa., kakor tudi bratom Hrvatom, da nas blagovolijo na omenjeni večer obiskati ter nam priskočiti k bolji društveni blagajni. Za vesele poskočnice bodo skrbeli tamburaši, za vsestransko postrežbo in za sveže pivo pa za to izvoljeni odbor. Ob enakih prilikah smo tudi mi pripravljeni drage volje vrniti dobro za drago. Začetek veselice bo točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške bo $1.50, ženske so vstopnine proste. Zato se opozarja člane omenjenega društva,da se vsi veselice vdeleže, ker obveznost vsakega je, podpirati svoje društvo. Zatorej vsi na dan omenjeni večer! Vabi odbor.

(2x 22&25—7)

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združ. državah.

Telefon urada: Court 3459 Telefon na domu: Neville 1870 R.

F. A. BOGADEK,

ATTORNEY AT LAW

VRHOVNI ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE

103 Bakewell Building.

vogal Diamond in Grant Sts., **PITTSBURGH, PA.**

Nasproti Court House.

Slika nam kaže poročnika J. C. Buchana, ki se ni hotel udati so vražniku ter zaklical: — To Hell with surrender! — Zato je dobil angleški Victoria križec, potem ko je prišel zmagoslavno iz boja.

Umikanje od Marne - 1914 - 1918

Piše **Frank H. Simonds.**

Preko ozemlja, ki je videlo umikanje armad Klucka in Buelowa z bojnih poljan pri Marne v prvem tednu meseca septembra leta 1914 ter vspričo razmer, ki so sličnе onim v dotičnem letu, se zopet umika poražena nemška armada od reke Marne. Cilj generala Boehma je bil cilj generala Klucka pred štirimi leti. On skuša izogniti se smrtnemu opajenju dveh zmagoslavnih zavezniških armad ter se ustaviti za Vesles ali Aisne, kjer lahko zavzame nove postojanke.

Nemška ofenziva se je izjalovila v četrtek preteklega tedna. Zlomil jo je protiudarec Focha v petek. Dogodki od petka naprej so imeli za posledico, da so se morali Nemci umakniti ter zapustiti južni breg reke Marne. To umikanje pa je postalo splošno umikanje na celi fronti ob Marne in Nemci so morali opustiti vse pridobitve, katere so napravili tekom ofenzive v maju.

Problem Nemcev izza preteklega petka naprej je bil popolnoma problem Klucka pred štirimi leti, da namreč zavaruje svoje desno krilo, dočim se je središče ali centrum potegnilo iz težkega in nevarnega položaja. Da zamorejo storiti to, so vprizorili Nemci močne in pogoste protinapade na celi fronti med Soisseus in Chateau Thierry. V nedeljo so izgubili Chateau Thierry in to dejstvo je zapečatilo usodo njih postojank na severnem bregu reke Marne. Dosedaj niso bili v stanu zopet vzeti nazaj višin pri Soissons in če se Nemcem ne posreči to takoj, bodo morali izprazniti mesto ter vse ozemlje južno od črte Aisne in Vesle do Rheims.

Kaj pomeni to umikanje z vojaške strani, je jasno. Sovražnika se je s tem oropalo onega dela fronte, na katerem je skušal vprizoriti napad na Pariz, med Oise in Marne. Izgubil je kontrolo nad Pariz-Nancy železnico, katero je odrezal v prvih dneh junija, torej najbolj važno črto francoskih komunikacij ne glavnim mestom ter iztočno fronto. Mogoče bo ušel in tudi najbrž bo, ne da bi pri tem izgubil kak velik del svoje organizirane sile, a je nasprotno že sedaj izgubil veliko več mož in topov kot pa v prvi bitki pri Marne in njegove čete se tudi umikajo v veliko večjem neredu.

Umevno je, da bodo Nemci v stanu vstaviti se na črti reke Oarcq, na pol pota med Marne in Vesle, kjer se nudi prva naravna ovira napredovanju zaveznikov. Kaj takega pa se ne bo zgodilo, če bodo ameriške čete napredovale na obeh bregovih te reke. Sovražnik bo moral iti v takem slučaju nazaj do reke Vesle in to bi pomenilo, da bi popolnoma izgnil zaklj med Rheims in Soissons. Nadalje pa tudi še ni gotovo, če bo sovražnik v stanu vstaviti se pri Vesle in povsem logično bi se v takem slučaju lahko pricakovalo, da se bo sovražnik umaknil preko reke Aisne na ozemlje, kjer je stal Kluck dne 13. septembra 1914.

Kako bo naslednje gibanje sovražnika v tem položaju? Zelo nevrjetno je, da bi vprizoril kak nov napad proti Parizu na težavnem ozemlju med Oise in Aisne. Poražen je bil na iztočni strani sedanjega operacijskega polja pri svojem napadu na čete generala Gouraud med Rheims in Argani, poražen tako popolno, da je obnovitev ofenzive skrajno nevrjetna. Na izbiro ima torej defenzivo, kar bi pomenilo priznanje poraza, ali pa napad na angleško fronto med Somme in morjem. To bi pomenjalo, da bi skušali Nemci priti do kanalskih pristanišč ter s tem izsiliti odločitev, katere niso mogli dobiti v bitkah ob Useri in Ypres v oktobru in novembru 1914.

BARVILA, LAKI IN OLJA

Zakaj ne kupite blaga naravnost iz tovarne? Mi jamčimo, da so naša barvila vsaj enaka drugim, mi mislimo, da celo boljša. Cene so visoke a ne pri nas. Ako misli kateri rojak hišo obarvati to jesen, ali drugo spomlad, je boljše za njega da si sedaj naroči, kajti cene bodo višje kod so sedaj. Pišite kaj rabite in mi Vam bodemo povedali kako si prihranite denar.

Pišite našemu poslovodju

MECHANICALLY APPLIED PRODUCTS CO.

555 Hippodrome Annex CLEVELAND, OHIO.

Pristavek.—Rojakom v Clevelandu in okolici in drugod sem prihranil marsikateri dolar in to lahko dokažem. Imajo pa še vedno priliko prihraniti denar in obenem pa dobiti dobro barvo.

FRANK GLAVICH,
1531 East 70th St.

Iz Avstrije

Prejšnji avstrijski naučni minister bo najbrž naslednik ministrskega predsednika dr. Seydler-ja.

Amsterdam, Holandsko, 23. julija. — V poročilu, katero se je sprejelo z Dunaja, se glasi, da bo dr. von Seydler-ju, avstrijskemu ministrskemu predsedniku, najbrž sledil prejšni naučni minister Dunarek. V poročilu se dostavlja, da je Dunarck sprejet od cesarja Karola v avdijenci in da se mu je poverilo nalogo pogajati se s političnimi strankami.

London, Anglija, 23. julija. — Z živahnim odobravanjem so Čehi v avstrijski poslanski zbornici pozdravili obvestilo, da je celi kabinet odstopil in da je cesar Karol sprejel resignacijo. Tako se glasi v dunajski brzojavki preko Amsterdama.

Resignacijo kabineta je objavil predsednik poslanske zbornice.

Pri sprejemu resignacije kabineta Seydler-ja je rekel cesar Karol, da odobrava odstop, ker mu je ministrski predsednik pojasnil, da ne more obvladati večine v avstrijskem državnem zboru. Cesar je dostavil, da so sporne točke zgolj osebnega značaja in sicer med Seydler-jem ter neko politično stranko, ki noče stopiti v opozicijo proti državi, temveč ki bi nasprotno podpirala drugo vlado, zasledujočo isto splošno politiko.

Boji v Albaniji.

Pariz, Francija, 23. julija. — Francoske in italijanske čete nadaljujejo svoje prodiranje v Albaniji. Italjani so potiskali naprej po grebenu Mali Silovec in so zavzeli hrib št. 900. Višine na levem bregu reke Holte so zavzeli Francozi, ki operirajo vzhodno od Italjanov.

Rusija in Japonska

Washington, D. C., 23. julija. — Da bo Nemčija dobila iz Rusije en miljon rekrutov v teku enega leta, s čemur se bo pariralo nadaljni miljon, katerega hočemo poslati na zapadno fronto, je mnenje nekega visokega in izkušenega diplomata, ki je po naročilu svoje vlade natančno študiral Rusijo in razmere v tej deželi. Po mnenju tega diplomata pa bo tvorilo le pričetek izrabljanja Rusije od strani Nemčije.

Skozi tedne so si zavezniki prizadevali na vse načine, da bi dobili od predsednika Wilsona dovoljenje za neposredno akcijo v Rusiji ter je upati, da bo prišel predsednik v kratkem času do spoznanja vse obupnosti položaja, v katerem se nahaja Rusija. Stvar se mu je pojasnilo zelo natančno, vendar pa dosedaj še ni videti, da bi znal v polni meri uvaževati izgubo iztočne fronte. Vse kaže, da posluša predsednik bolj na ljudi, ki ne vidijo nobene velike nevarnosti v podjarmljenju Slovanov od strani Nemčije in ki so prepričani, da je treba izvojevati zmago na zapadni fronti.

Glede ruskega in sibirskega položaja sem razpravljal z velikim številom diplomatov. Med temi so bili Amerikanci in inozemci, a vsi poznavalci Rusije in iztoka sploh. Po mojem mnenju so oni, ki so najboljše informirani o stvari, najbolj pesimistični glede splošnega položaja.

Dva diplomata različnega šolanja, katerih eden prihaja iz Rusije same, dočim je drugi opazoval deželo iz neke druge države na iztoku, sta se proti meni izrazila v sličnem smislu. — Zmagati moramo — je rekel zadnji — do jeseni leta 1919, kajti drugače bo Nemčija tako utrdila svoje stališče v Rusiji, da je ne bo mogoče vreči iz nje. —

Tretji diplomat, ki ni tako pesimističnih nazorov in ki je gorec pristaš predsednika pa izjavlja, da nam bo najbrž treba naprositi za pomoč kitajske in japonske čete. To pa je ono, kar so zavezniki stalno zahtevali od predsednika, česar pa slednji ni hotel dosedaj storiti.

* * *

Politika državnega departmenta ni bila neprijazna Japoncem. Department si je stalno prizadeval pojasniti svoje stališče baronu Išii ter izjavljal, da noče pospešiti državljanske vojne v Rusiji, v kateri bi stali zavezniki na eni strani, Nemčija pa na drugi. Kljub temu pa se je moralo Japoncem zdeti, kot da ne verujejo v njeno pravično in pošteno postopanje.

Tako vznemirjena je bila Anglija glede tega položaja, da so njeni vodilni državniki stalno pojasnjevali občinstvu svoje stališče. Tekom nekega pogovora s časnikarji v maju tekočega leta je rekel zmožni in hladnokrvni angleški minister, Lord Robert Cevil, da je najbrže načrt Nemčije izvojevati zmago v tem poletju s tem, da se prisili Francijo in Italijo na kolena. Če bi pa Nemci ne mogli ljovesti tega svojega načrta, bi držali francosko fronto ter utrdili svoj položaj v Rusiji. Ko bi se enkrat doseglo to, bi ne bil celi svet v stanu premagati Nemčije.

Politika Nemčije je vsled tega uničiti Rusijo tako, da bi slednja nikdar ne predstavljala nevarnosti za Nemčijo in njeno pot proti iztoku, čeprav bi morda zmagali zavezniki na zapadni fronti. Izvaja se, da lahko sklene Nemčija z zavezniki mir ter da pristane v vse pogoje zaveznikov in ugodi vsem njihovim zahtevam. S porazeno in impotentno Rusijo, ki bi bila v krempljih Nemčije v ekonomskem (gospodarskem) smislu, pa bi tudi v tem slučaju ostala Nemčija prva zmagovalka, kajti zavladala bi štirim petinam evropskega kontinenta ter bi si pozneje zasužnjila tudi velik del Azije.

* * *

Uspeh Nemčije bi prisilil Japonsko do činov samoobrambe, kajti Nemčija bi gotovo posegla po zadnjem sredstvu ter se skušala polastiti kontrole Kitajske. Z ozirom na tako možnost je Japonska že položila temelje za sporazum in vojaški dogovor s Kitajsko.

Iz tega je razvidno, da imajo zavezniki dosti vzrokov pozivljati predsednika k takojšnji akciji. V položaju, ki je tako nevaren, kot je oni Rusije, se ne sme uporabljati metod Christian Science pristašev. V tej zimi bomo videli v Rusiji razmere lakote in bolezni, katero je mogoče označiti le kot črno smrt in vspričo teh razmer bo ameriška pomoč kaj malo učinkovita, kajti proti taki pomoči bo nastopila uspešna uporaba nemških vojakov.

Trditev, da je ta vojna za ideale in idejo, je resnična. Nasprotno pa je tudi treba prestaviti v dejstvo besede predsednika, ki je rekel: — Sila, sila in sila, sila do skrajnosti! —

Vojna skrivnosti

Enega izmed manjših problemov svetovne vojne, katerega se bo mogoče rešilo v dnevih miru, je lahko videti v brezkaznjenosti, katero nudi despotična nemška vlada Maksimiljanu Hardenu. Harden ni bil vedno oni odločni zagovornik liberalizma kot ga predstavljajo njegovi občudovalci in prijatelji. Več kot enkrat je z vso svojo silo podpiral ekstremne avtokratične odredbe, dočim je glede posameznosti napadal večino avtokratičnih ministrov.

Pred kratkim smo naprimer čitali izpod njegovega peresa slavospev Združenim državam, Angliji in Franciji, ki so bile nekoč sovražnice med seboj, a so sedaj skupno praznovale 4. julij in pomnožile 14. julij. — Ali bi mogla avstrijska vladarska hiša — vprašuje on — praznovati skupaj s Prusijo 22. julij, ko je leta 1742. vzela Prusija Avstriji Šlezijo? —

Z vso ostrostjo svojega peresa pa dostavlja: — Raditega, ker ni dinastija Windsor prenapeta ter se ne hrani od krvi. Rana iz leta 1776 je že zdavnaj zaceljena. —

V tem vidimo kontrast med dinastijo Windsor, ki je ustavna, in dinastijo Hhhenzollern, ki je ditatoričnа. Obenem pa zahteva Harden oproščenje in popravo za Belgijo, kar je zanj zadeva spodobnosti, moralnosti in časti. — Kaj naj pač pomenijo te izjave?

V Nemčiji se ničesar ne naredi in ničesar ne zamudi oficijelno, kar bi ne imelo gotovega namena. V gotovem času bomo izvedeli, kateri stvari je služil Harden in kaj je smel služiti.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, špecjalist v Pittsburghu in ima 28-letno iskušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Slovenski zdravnik.

Žastrupljenje krvi zdravi s slovitim 606, ki ga je iznašel profesor dr. Ehrlich. Ako imate **izpuščaje in mozole** po telesu, v grlu, ako vam **izpadajo lasje, ves boli v kosteh,** pridite in **očistil vam bom kri.** Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prenese naprej.

Vso izločevanje iz kanala za izpuščanje vode zdravim po najnovejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar spoznate, da nimate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Kilo ozdravim v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehurju, od česar pribajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolečine te vrste zdravim z največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, lišaj, škrofije in druge kožne bolezni ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. zjutraj do 8. zvečer. V nedeljo do 2. popoldne.

Po pošti ne delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številke

Dr KOLER, 638 PENN AVE

PITTSBURGH, PA.

SLOV. DELAVSKA PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908. — Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 631 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 157th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, osiroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštnih, Expresnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

34 (Nadaljevanje.)

Ker sem pa poznal Bellairsa in sem vedel, da je stari lisjak, sem se ga skoraj bal, d bi me še enkrat ne zvabil na led.

Pri vinu in v teh mislih sem presedel do večera.

Slednjič sem vstal ter se odpravil k Jimu.

On in Mamie sta sedela pri borni večerji. Na krožniku je bilo par kosov mrzle janjetine, puding in v časicah črna kava.

— Oprostite mi, gospa Pinkerton — sem rekel — da vas zopet motim. — Vrjemite da ne morem drugače. — Vem, da vam ni nekaj prijetno, toda važna trgovska zadeva.....

— O, presim vas, — je odvrnila razburjena ženska — jaz vaju ne bom čisto nič motila.

Po teh besedah je odšla v sosednjo sobo.

Jim je odkimal z glavo ter me zvedavo pogledal.

— Morda se spominjaš, da nisi odgovoril na moja vprašanja? — sem ga vprašal.

— Da nisem odgovarjal na tvoja vprašanja? — se je začudil.

— Da, ti si mi stavil vprašanja, jaz sem odgovarjl nanja. — Ti nisi črhnil nobene besede. Namesto tebe je odgovarjala Mamie.

— O, ti misliš stvar glede bankrota!

Jaz sem prikimal.

Jim se je odkašljal ter pr čel govoriti:

— Vrjemi mi, da me je sram. — Zelo sram. — Jaz ti nisem hotel vsega popravici povedati, ker sem te hotel prevariti. — Za nos sem te vlekel in žal mi je, vrjemi mi, da mi je žal. — In vsled tega sem bil tudi tako obupan, ko te je bila Mamie tako napadla. — Vest me je pekla in me peče še sedaj. — Ti nisi zaslužil nobenega očitanja, pač pa edinole jaz.

— Govori vendar, kako je s celo zadevo?

— Vprašaš me, zakaj je tako hitro prišel konec? — Prepričan bodi Louden, da ti skoraj ne smem pogledati v obraz, ne da bi zardel. — Kar pa moraš najprej izvedeti, je moje osebno stališče v tem bankrotu. — Ali sem s tem gotov? — Oziroma kaj naj storim, da se slednjič izvlečem iz zagate? — Veliko, zelo veliko je odvisno od tvoje izjave. — Začeti pa moram jaz in to je najhujše.

— Govori vendar! — sem vzkliknil.

— Tebe sem žrtvoval — je odvrnil ter me sočutno pogledal.

— Žrtvoval? — Kako? — Z besedo na dan!

— Tvoj ponos bo razžaljen, toda vrjemi, da nisem mogel drugače. — Stvari so stale silno slabo. — Konkurzni komisar....

Zopet je vtihnil ter me boječe pogledal.

— Vsak človek se je na cesti oziral za menoj in krog mene je bilo vse polno repotrerjev. Prestrašil sem se ter popolnom izgubil pamet. — Tebe ni bilo v San Franciscu in to me je zavedlo v skušnjavo.

Še vedno nisem imel o tej stvari pravega pojma, čeravno sem marsikaj slutil. — Kaj je vendar storil moj prijatelj Jim? — Kaj je bilo tako strašnega? — O je bil na razpotju in sodeč po njegovih pismih, ni krenil na pravo pot. — V kakšnem oziru je mene žrtvoval?

Izgubil sem potrpežljivost ter vzkliknil:

— Jim, odkritosrčen moraš biti in odkrito govoriti. — Takoj v tem trenutku! — Jaz sem na vse pripravljen, le vrjemi mi!

— Vem, da je bila velika predrznost, toda kaj sem hotel storiti. — Ljudem sem pripovedoval, da ti isi nikak trgovec, pač pa samo umetnik, ki se toliko razume n trgovino kakor krava na boben. Da, prav tako sem rekel, kakor krava na boben. — To sem moral storiti vsled raznih mest, ki so jih našli v mojih knjigah.

— Za božjo voljo! — sem zakričal. — Reši me vendar te negotovosti. — Česa si me obdolžil? — Govori vendar!

— Saj sem ti ravnokar povedal. — In pri obarvnavi sem povedal uplivnim osebam, da si bil ti samo moj uslužbenec ter da sem te sprejel v službo vsled usmiljenja in prijateljstva. — In ker so mi vrjeli, sem tudi tebe postavil med svoje upnike, češ, da sem ti dolžan že več mesecev plačo. — Nikar ne bodi jezen, Louden.

— Jaz sem torej tvoj upnik? — Zakaj mi nisi tega prej povedal, ti moj stari osel. — Torej jaz sploh nisem v konkurzu?

— Ne, v kakšnem konkurzu — Grdo sem napravil, ker sem trosil o tebi take gorostasne laži. — Ali mi lahko odpustiš?

— Kaj bi ti odpuščal in oproščal? — Ti si imeniten človek! Že zopet si me enkrat rešil. — Na, preberi to pismo, boš kmalo videl, zakaj sem zahteval natančno pojasnitev.

Pokazal sem mu Greggovo pismo ter mu nisem pustil, da bi ga prečital do konca. — Zatem sem prijel ostanke večerje ter jih vrgel v kamin.

— Pokliči ženo! — Danes si bomo privoščili šampanjca.

On me je debelo gledal.

— Jaz sem sicer že malo prej večerjal, sam ne vem, kaj so mi prinesli, — toda nič zato. — Na tak večer kot je danes, bi pa lahko desetkrat večerjal. — Zganil se vendar in ne glej me kot kako pošast.

Zatem sem vstal, odprl vrata sosednje sobe ter zaklical:

— Mamie!

— Kaj je gospod? — je vprašala.

— Pridite takoj sem in se sprijaznite s svojim starim prijateljem. — Sedaj je vse dobro, vse poravnano. — Pojdite sem in poljubite Jima kot sem ga že jaz poljubil. — Po večerji bomo šli na plesišče, kjer bom do jutri plesal z vami.

— Kaj naj pomeni vse to? — je vprašala Mamie začudeno.

— Kaj naj pomeni? — Nič ne pomeni. — Jutri bomo šli na kmete v Monteroy ali pa kam drugam. — Se bomo že domenili, kam. Jim, napiši pismo in odpovej svojemu gospodarju službo. — Takoj, ti rečem. — To je preponiževalno zate.

— Da, gospa — sem rekel Mamie. — Niste se motili, ko ste rekli da sem bogat. — Bogat, zelo bogat sem bil že par tednov, pa sam nisem vedel za to.

Osemnajsto poglavje.

ZAKOTNI ADVOKAT.

Tako je bila stvar s polomljeno ladjo končana. — Meni, Mamie in Jimu se je precej dobro godilo. Odšli smo v malo letovišče, najeli v hotelu lepo stanovanje in živeli brez vseh skrbi.

Nekega dne sem zahrepenel po svojem prijatelju Naresu. — Pisal sem mu naj pride k nami na obed, kar je tudi storil.

Sedeli smo na senčni verandi ter se začeli pogovarjati.

Vsi smo bili dobre volje.

— Kaj ne, gospod Nares — sem rekel, — kakšen razloček med tem obedom in med obedom na "Norah Creini"?

Kapitan se je zamislil in odvrnil:

— Vsak smatra nekaj drugega za lepo in prijetno. Meni naprimer se veliko bolj dopade skromno kosilo na ladji kot pa velika pojedina v hotelu. — Seveda, vi niste tega vajeni.

Zatem je napeljal pogovor na "Lastavico".

— Mislite kar hočete — je rekel — toda meni se zdi, da je precejšen kos "Lasaavice" v peči in da je advokat Bellairs pek. — Kaj se bo speklo iz tega, ne vem. — Ali vrjamete, da je bil ta človek pri meni že drugi dan, ko sem prišel v San Francisco?

— Pri vas je bil? — sem vprašal začuden.

— Da, pri meni. — Jaz sem ga takoj spoznal, še predno se mi je predstavil. On ve veliko onega, kar vemo mi in še več onega, česar mi ne vemo. — Jaz vam rečem, nekomu preti velika nevarnost.

Jaz sem se čudil. Samemu sebi sem očital, ker do onega dne nisem mislil na Bellairsa.

On je stal za kulisami, on je poznal Dicksona oziroma Carthewa in je vedel, da je pobegnila posadka iz San Francisca. On mora najbrže kaj slutiti in iz svojih slutenj hoče kovati kapital.

Naslednjega dne sem se zelo začudil, ko mi je javil služabnik gospoda Bellairsa.

Presenečen sem rekel, naj vstopi.

Možiček me je takoj po prvem pozdravu vprašal, če hočeva deliti.

— Deliti? sem se začudil. — Kaj bi delila?

— No, kaj? — Tega vendar ni posebno težko uganiti. — Prosim vas, ali ni hočete odgovoriti na eno vprašanje.

— Vprašajte, bom videl.

— Dobro — Povejte, če ste se peljali na otok Midway iz zdravstvenih ozirov?

(Dalje prihodnjič.)

Proglas Jugoslovanov v Rusiji

Ko je izbruknila ruska revolucija in ko je prišlo do razsula ruske vojske, kar je dovedlo v zvezi z boljševiško politiko do uničujočega miru v Brest-Litowsku, so prišli Jugoslovani, ki so bili tekom vojne ujeti v Rusiji, v zelo težak položaj. Skoro popolnoma preživeti revolucijonarnim duhom proti svojim tlačiteljem Nemcem in Madžarom, po svojem mišljenju pa navdahnjeni z demokratizmom so oni ravnotako radostno pozdravili prevrat v Rusiji, kakor so ga pozdravili vsi demokratični elementi vseh narodov. Tudi oni so bili med prvimi na strani ruske revolucije. Ko pa se je pojavil uničujoči boljševizem in zavedel Rusijo na nevarna stranska pota, ki so zlomila odpor ruskega naroda in ga izročila na milost in nemilost prusko-madžarski pohoti in samovolji, so naši Jugoslovani takoj razumeli, da je edina rešitev iz tega položaja, v katerega so prišli, centralizacija vseh jugoslovanskih sil v Rusiji v svrho takega, edinstvenega izstopa, ki bi onemogočil boljševiško-pruske namere z vojnimi ujetniki, istočasno pa organizirati Jugoslovane kot vojo silo proti našim večnim sovražnikom Nemcem in Madžarom. V ta namen je izdalo jugoslovansko društvo v Petrogradu v času, ko se je že videlo, za čim gresta Nemčija in Avstrija pri mirovnih pogajanjih v Brest-Litowsku, plamenečproglas na vse Srbe, Hrvate in Slovence, na vojne ujetnike v Rusiji, v katerem se pozivajo na odločo borbo proti Nemcem in Madžarom. Ta proglas je dospel sedaj v Ameriko, in ker je še sedaj velike aktualne in politične važnosti, je dobro, da se tudi naš narod v Ameriki seznani vsaj z glavnimi točkami tega proglasa.

"Ruska revolucija — tako se glasi v proglasu — vas je zatekla v tej deželi, daleč od vašega doma, od vaših mili h in dragih, v težkem položaju vojnih ujetnikov. Ruska revolucija, ki je strmoglavila stoletno tiranijo carizma in birokracije ter dela zemljo in svobodi celemu narodu, ki šteje 180 milijonov duš, je s svojimi principi "brez aneksij in odškodnin, na podlagi samodoločevanja narodov" tudi v vas zbudila nado, da bo kmalo konec štiriletnemu klanju ljudij in da bo končno tudi naš narod postal sam svoj gospod v svoji hiši in se otresel gospodstva in tiranije Nemcev in Madžarov...."

Izražajoč bojazen, da bi mogla pogajanja v Brestol-Litowsku dovesti do separatnega miru in razlagajoč vse grozne posledice takega koraka, nadaljuje priglas:

"Kaj bi bilo z vami v slučaju separatnega miru? Pozvali bi vas, da se vrnete v Avstro-Ogrsko, v to ječo našega naroda, toda ne za to, da vidite davno ostavljene domove, da poljubite ženo in otroke, da se konečo odpočijete po tolikem trpljenju. Ne, bratje, vi bi svojih domov niti ne videli, ali le mimogrede, da bi vam bilo slovo še težje, kajti oblekli vas bodo takoj v uniforme avstr-ogrskih pandurov ter vas poslali na kako drugo fronto, da pomagate vašim lastnim tlačiteljem, da oropajo svobodo tudi druge, skozi stoletja svobodne narode....

"Vprašanje je, kaj morate storiti v tem slučaju.... Prva vaša dolžnost je, da se ne vrnete v deželo sužnosti, deželo gladu, deželo smrti. Ako nočete žrtvovati svojega življenja nemškemu bogu vojne in oropati življenja svoje svobodne srbske, belgijske, francoske, angleške, italijanske in ameriške brate, tedaj se ne vrnite....

"Ali germanski imperijalizem že slačuje svojo ovčjo kožo in pokazuje svoj nenasitni volčji apetit. Okoriščujoč se s težkimi notranjimi razmerami stavljajo Nemci že take zahteve, na katere ne bo mogla ruska revolucijonarna demokracija pristati. (Žal, da ni bilo tako. Op. ured.) in v tem slučaju se bo nadaljevala vojna tudi na tej fronti, toda to ne bo več fronta carske Rosije, temveč fronta svobodnega ruskega naroda, barikada ruske revolucije. Za vas, sinove našega svobodoljubnega naroda, katerega en del preliva že pet let svojo kri za svobodo nas vseh, za vas je mesto za temi barikadami svobode. Vi se morate postaviti s puško v roki, ramo ob ramo s svobodnimi ruskimi brati, da se pokažete dostojne svobode, katero bo prinesla ruska skupno s ostalimi svetovnimi demokracijami v vašo mukotrpno domovino na konjcah svojih bajonetov.

"Revolucijonarna fronta, barikada svobode pa ni samo tukaj v Rusiji. Je še druga, nujnejša, vam bližja, je še ena druga, **naša jugoslvanska revolucijonarna fronta**, a to je srbska fronta v Macedoniji. Vi veste, da je bila Srbija vedno deeela svobode, revolucijonaro gnezdo revilucije vsega Balkana, kakor je bila Francija nositeljica svobode in revolucije za ostalo Evropo. V borbi za obrambo pred nenasitno habsburško monarhijo in požrešno "bratsko" Bolgarijo in za osvoboditev svojih podjarmljenih bratov je Srbija s Črnogoro izgubila svojo svobodo, in te svobodne dele našega troimenega naroda je zadela ista usoda, kakor vašo domovino, ker je tudi njim zakrito solnce svobode po črnih krilih habsburškega orla in po mrzki šapi bolgarskega leva. Srbije je osvojena, toda njeni najboljši sinovi niso položili orožje, kajti človek, ki je vzrastel v svobodi, se ne bo nikdar poklonil pred nasiljem. Oni niso izgubili upanja v končno zmago pravice in svobode, in zaradi tega so kljub vsem nesrečem ostali zvesti svojim zaveznikom v borbi za velike ideale.

"Ako tudi nam ni prineslo to leto miru, ako tudi je germanski imperijalizem začasno zmagal, vendar je njegov poraz neizogiben. Veliki, svobodni ameriški demokratizem je prihitel na pomoč svetovnim demokracijam, in v kratkem bo zadan nemškemu imperijalizmu smrtni udarec, kakor tudi bolgarski nenasitnosti, in tedaj bo konec tudi nakazni avstro-orski monarhiji. Vsakdo, ki je za svobodo in proti vsakovrstnim zatiralcem, mora stati v teh velikih dneh na strani pravice in svobode, da tudi sam pripomore do poraza največjega zatiratelja človeštva, germanskega imperalizma. Tudi vi ne smete biti na njegovi strani, niti ne morete gledati prekrižanih rk, kako vam drugi osvobojujejo vašo domovino. Vaša bratska, vaša dolžnost do človeštva je, da pritečete na pomoč svojim srbskim bratom na macedonski fronti, katere podpirajo s toliko požrtvovalnostjo hrabri francoski, angleški, italijanski in ruski vojaki. Neprestano dohajajo tja vaši rojaki, prostovoljci iz Amerike; požurite se, da vsi objednem ponesete odtod zastavo svobode v zarobljeno domovino."

"Naprej! Svoji k svojim! Vsaka ptica k svoji jati! Jugoslovanskim sokolom ni mesta md avstrijskim sokolom ni mesta med avstrijji, pa tudi ne med podlimi vranami, temveč med svojimi srbskimi brati, na svetem ozemlju Macedonije. Na delo! Pohitite na pomoč!"

Ta proglas je našel silen odmev v srcih vseh Jugoslovanov v Rusiji. Bojni klic izražen v njem, je zažgal plamen odločnosti in resnosti v njih duši in jih zbral v močno falango **osvoboditeljev**. Našim čitateljem je že znano, kako so se jugoslovanski vojni ujetniki po sramotnem boljševiško-nemškem faktu formirali v dve diviziji, od katerih se je podala ena preko Angleško, a druga preko Pacifika, prehodivši polovico sveta, na soluusko fronto, da se bori za osvoboditev Srbije in preko Srbije za osvoboditev celega našega naroda. Po vesteh, ki so nam došle, se ni vrnil v Avstrijo ni eden jugoslovanski vojni ujetnik, kajti oni, ki so se vrnili, gotovo spadajo med avstro-ogrsko golazen, ne pa med sokole — osvoboditelje. Oni pa, ki so ostali v Rusiji in ki se niso mogli pridružiti divizijam, ki ste odšle na solunsko fronto, in to povečini ranjene, invalidi in nadštevilni (dopolnitvena komanda), se bore danes v Rusiji s Čeho-Slovaki proti nemškeme prodiranju in proti notranjim sovražnikom ruskega naroda. Jugoslovani v Rusiji so si osvetili obraz in oni morajo biti velik in svetel vzgled našim bratom v Ameriki, kako je treba delovati za narodno osvobojenje in kje je v teh velikih in usodepolnih časih mesto za vsakega pravega Slovenca, Srba in Hrvata.

Hindenburg je nevarno bolan.

London, Anglija, 23. julija. — Šef nemškega generalnega štaba feldmaršal Hindenburg je nevarno bolan in se ni vdeleževal vojaških operacij tega leta.

Poročilo pravi, da se je Hindenburg z velikim naporom vdeleževal cesarskih sprejemov, da pa ni imel nikdar nobenega govora. Tudi ne more pisati.

IŠČEM DOBRO KUHARICO,

da bo kuhala za deset ljudi in nič zato, ako ima prav enega ali dva otroka, samo da bo dobra kuharica. Plača po dogovoru. Katero veseli, naj se obrne na: Joe Stemach, Box 335, Kane, Pa.

NAZNANILO IN VABILO.

Rojakom v Hastetterju, Pa., se naznanja, da prirede v soboto dne **27. julija skupno veselico** štiri društva, in sicer sv. Alojzija št. 13 JSKJ., Večernica št. 13 SDPZ., Luč Svobode št. 318 SNPJ. in sv. Antona Paduanskega št. 158 KSKJ. v Slovensko-Hrvatskem Domu v Hostetter, Pa. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za društvene člane po $1.00, za članice pa po 10¢, za ostale rojake po 75¢ in za otroke po 5¢. Igrala bo izvrstna hrvatska tamburaška godba vesele poskočnice, da se bo vsak lahko pošteno zasukal, kakor da bi ga veter nesel. Preskrbljeno bo vse, bodisi za okrepčilo suhega grla, kakor tudi za prazen želodec. Tem potom vabimo vse rojake in rojakinje iz Hostetter, Pa., in okolice, da se te naše veselice polnoštevilno vdeleže in z nami pozabavijo ter nam pomagajo k boljšemu uspehu v pokritje stroškov za novo dvorano. Torej, rojaki in rojakinje, pridite vsi dne 27. julija v našo novo dvorano, za kar se vam že vnaprej zahvaljujemo uradniki društva DOM: Anton Mauser, predsednik; Alojzij Žibert, blagajnik; Fr. Jordan, zapisnikar.

POZOR, ROJAKINJE!

Mlad vdovec s par otroci bi se rad seznanil v svrho ženitbe s prileten dekletom ali vdovo. Jaz imam svojo domačijo. Katero veseli, naj se oglasi na: J. J. G., Box 345, Steelton, Pa.

PRODA SE

dvonadstropna hiša, katera vsebuje dve prodajalni, 10 sob in eno klet. Mesečna najemnina znaša $100. Hiša je na glavni cesti sredi mesta. Najlepša prilika za Slovana, kateri je zmožen držati tudi kak urad. Pišite na: Joseph Rostan, Slovan, Pa. (23-25—7)

NAZNANILO.

Rojakom v Conemaugh, Pa., in okolici naznanjam, da smo tu vstanovili slovensko godbo na pihala. Torej vabimo rojake iz Conemaugh in okolice, da pristopijo k slovenski godbi. **Prihodnja seja** se vrši v nedeljo **28. julija** ob 4. uri popoldne v dvorani društva sv. Alojzija v Conemaugh, Pa. — John Zupančič, predsednik (24-25—7)

NAZNANILO IN VABILO.

Dne 23. junija se je organizirala okrajna organizacija Slovenskega Republikanskega Združenja za okolico Johnstown, Pa. — Sklepom ustanovne se je je okrajna organizacija SRZ. johnstownske okolice organizirana sporazumno z društvi raznih podpornih organizacij, zastopniki društev vodijo torej okrajno organizacijo. Zastopniki raznih društev pobirajo prispevke od članov njihovega društva, kateri skupaj znašajo iste pri sejah okrajne organizacije, katera vodi skupne posle z gl. uradom SRZ. **Prihodnja seja** okr. organizacije SRZ. za johnstownsko okolico se vrši **dne 28. julija** (četrto nedeljo v mesecu) v dvorani društva sv. Alojzija štev. 36 JSKJ. v Conemaugh, Pa. Začetek seje ob 9. uri zjutraj. Ker se ima na tej seji izvoliti stalen bodoči odbor okrajne organizacije in je več važnih zadev za rešiti, vabim tem potom zastopnike vseh prizadetih društev, da se gotovo iste vdeleže. — S solidarnim pozdravom B. Novak, začasni tajnik. (24-25—7)

Jaz Janez Kovačič bi rad zvedel zvedel za svoja dva brata TILO in FRANCA KOVAČIČA. Doma sem iz Mirne na Dolenjskem in zdaj se že dalje časa nahajam v italjanskem ujetništvu. Prosim ju, da bi se mi oglasila, ako pa sama ne bereta ta oglas, pa prosim cenjene rojake, da bi ju na to opozorili. Moj naslov je: Johann Kovačič, Soldato, Prigioniero di Guerra, Finalmarina 6. Gruppo, Distaccamenti Andora, Prov. Genova, Italia. (24-26—7)

Kje je JOHN ŽALEC? Doma je iz Pred kakimi 11. leti je bil na Calumetu, Mich., in od takrat ne vem več za njega. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — John B. Kobe, Box 132, Aurora, Minn. (24-26-7)

NAZNANILO.

Rojakom v Clevelandu, O., naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združ. državah.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas poopolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bokzni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, trmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, sredah in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldan. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljatve, z številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prejkomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdka Frank Sakser.

Bartol J. No. 330733	Kastelic John No. 44708	Samide Frank No. 330721
Bear Dan. No. 260638	Kovač Frank No. 260641	Sinčič John No. 330762
Besens Mary Miss No. 330062	Kučič Matija No. 45015	Spaniček Rozi No. 328894
Bobič Vajo No. 260583	Mikolich John No. 323252	Starčevič Johana No. 331070
Božičkovič Djuro No. 260581	Modic Ivan No. 329720	Tehler Anna No. 328896
Braun Mary No. 260643	Novak Rozi No. 45313	Turk Charles No. 330351
Dolar Valentin No. 330086	Oswald Jos. No. 260621	Turk Ivan No. 260647
Grgurič Blaž No. 260573	Pintar No. 330843	Turk Jernej No. 329741
Gubert Giuseppe No. 323085		Žagar Frank No. 44272